

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Augusztus 29.
VIII. évfolyam, 231. szám.

Kedd

Még mindig nem adták fel a reményt az európai válság békés megoldására

Kedre készül el az angol kormány válasza Hitler békejavaslatára — A Führer újabb izvele Daladierhez és Daladier válasza — Szerdán szögezi le Chamberlain az alsóházban Nagybritánia végleges álláspontját — Varsó szerint Berlinben bizonyos idegesség tapasztalható — A Führer kijelentette, hogy nem halaszthatja sokáig a jelenlegi lengyel-német helyzet tisztázódását — Sorozatos minisztertanácsok, megbeszélések és katonai intézkedések — A Duce mindent elkövet a világbeke biztosítására

A világpolitikai eseményekről a be-
futott jelentések alapján a következőkben
számolunk be:

HENDERSON BERLINI ANGOL NAGYKÖVET MEGBESZÉLÉ- SEI

(LONDON.) A Reuter iroda jelentése
szerint Neville Henderson berlini brit
nagykövet tegnap tovább folytatta
megbeszéléseit. E célból felkereste
Halifax külügyminisztert, majd Cham-
berlain miniszterelnököt és vele a
Hitler kancellárnak adandó válasz-
felelt hosszabb tanácskozott. Egész
délután hivatalában tartózkodott
Chamberlain kormányfő, akit sorban
felkerestek: Henderson, Cadogan kül-
ügyi államtitkár, Hoare belügy, Belisha
hadügy, MacDonald gyarmatiügyi mi-
niszterek és Simon kincstári kancellár.
Ezekkel a politikusokkal foly-
tatott megbeszélések annyira elhúzó-
dtek, hogy az eredetileg délelőtti 10 órá-
ra tervezett minisztertanácsot délután
3 órakor tudták csak megkezdeni.
Henderson nagykövet a miniszter-
tanács tartama alatt is a miniszterelnök-
ségen maradt, majd azután VI. György
uralkodónak tett jelentést berlini ta-
pasztalatairól.

A BRIT MINISZTERTANÁCS

(LONDON.) (Reuter.) A délután 3
órákor kezdődő minisztertanács három-
negyed 5-ig tartott. A kabinetülés
megállapodott a Hitler kancellárnak
adandó válasz szövegében és miután
azt a gyarmatok képviselőinek is be-
mutatták, Henderson utján azonnal
továbbítják Berlinbe.

(LONDON.) A Reuter iroda jelentése
szerint tegnap a Westminsteri tem-
plomban istentisztelet volt a békéért,
amelyen részt vett az angol uralkodó
és a kenti herceg is.

PÁRIS ÉS LONDON ÁLLANDÓ ÖSSZEKÖTTETÉSÉBEN

(PÁRIS.) (Havas.) A Foreign Office
és a Quai d'Orsay állandó összekötte-
tésben állanak egymással. Mihelyt
Henderson nagykövet átadta a Führer
javaslatait Chamberlain miniszterel-
nöknek, azonnal közölték azt Páris-
sal, ahol gondos tanulmányozás alá vették.
Ugyancsak Párisból közlik, hogy Dala-
dier miniszterelnök kihallgatáson fo-
gadta Gamelin vezérkari főnököt, Gar-
lan tengernagyot és Lukaszewics párisi
lengyel nagykövetet, akikkel hosszabb

megbeszélést folytatott, amelvől nem
adtak ki hivatalos jelentést.

ANGOL GYARMATI KATONA- SÁG SZÁLLOTT PARTRA DIEPPEBEN

(RÓMA.) A Stefani iroda közli, hogy
Dieppeben partra szállították az első
brit gyarmatkatonaságot, amelyet az
ország belsejében osztanak szét. Ugyan-
csak a Stefani közli, hogy több francia
repülőteret angolok fognak kezelésbe
venni.

(PÁRIS.) Az United Press ugyan-
akkor közli, hogy a francia főváros
képe teljesen megváltozott. Esténként
a világítás minimális és mindenütt
kinyitották az óvóhelyeket, amelyek-
re a közönség rendelkezésére bocsátottak.

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kormány
szükségrendeletet adott ki, amely uta-
sításokat tartalmaz a Lengyelország-
nak adott 400 millió frankos kölcsön-
részből folyósítására.

RÉSZBEN ELZÁRTÁK A NÉMET-DÁN HATÁRT

(BERLIN.) A DNB hivatalosan je-
lenti, hogy a német kormány elzárta
a podborgi német-dán határhelyiségnél
a közlekedést.

ÉLELMISZER-JEGYEK NÉMETORSZÁGBAN

(BERLIN.) A kormány elrende-
lte egyes közszükségleti cikkek jegyke-
lezettségét. Ezek a cikkek: tojás, liszt,
kakaó, kenyér, szén, bizonyos szappan-
fajta, cipő stb. A DNB közli, hogy ez
az intézkedés az idején való gondos-
kodást és a helyes elosztást célozza. A
tartályok — hangzik a közlés — na-
gyok és a Harmadik Birodalom nyu-
godtan nézhet szembe mindennel.

IRORSZÁG SEMLEGES MARAD

(DUBLIN.) (Press 'Association.) Az
ir kormány elhatározta, hogy háboru
esetén a semlegesség álláspontjára
helyezkedik és ezt közölte Halifax kül-
ügyminiszterrel is.

A BRIT ÉS FRANCIA KATONAI KÜLDÖTTSEGEK

(HELSINKI.) (Havas.) A Moszkvából
elindult brit és francia katonai dele-
gációk a finn fővárosba érkeztek,
ahonnan azonnal folytatták útjukat
hazájuk felé.

PORTUGÁLIA HÜSÉGES MARAD

(LISSZABON.) (Havas.) A portugál

kormány hivatalosan közli, hogy hűsé-
ges marad meglevő szerződéseire, így
a portugál-angolhoz is, mert külpoliti-
káját az adott szó betartásának alap-
jára helyezte.

MA UJABB BRIT MINISZTER- TANÁCS LESZ

(LONDON.) A Reuter közli, hogy a
brit kormány tegnapi kabinetüléséről
szükszavu jelentést adott ki, amelyben
jelzi, hogy ma délután, vagy déli 12
órákor újabb kabinetülést tart.

ATTOLICO HITLERNÉL

(BERLIN.) (DNB) Hitler kancellár
beszédének elmondása után kihallgatá-

A birodalmi képviselők Hitlernél

(BERLIN.) (Rador.) A birodalmi ta-
nács Berlinben tartózkodó képviselőit
Hitler bajtársi összejövetelre hívta
meg az új kancellári palotában. Itt a
nagyköveti teremben Hitler nagyobb
beszédet tartott, amint azt DNB je-
lenti, amelyben kiemelte a jelenlegi
helyzet súlyosságát a képviselők előtt,
akik a Führert lelkes ünneplésben ré-
szesítették. Azok a hírek, hogy a
Reichstagot összehívják, egyelőre nem
nyertek megerősítést és hangsúlyozták,
hogy annak összehívásával a tegnapi
tanácskozás nem állott összefüggésben.
Berlin figyelmé egyébként most az
angol válaszjegyzék felé fordult, ami
az elsőrendű közszükségleti cikkeknek
alkalmazott jegyrendszer bevezetését
illeti, azt nyugodtan vették tudomásul.
A hatóságok mindennemű visszaélést
a legszigorúbban megbüntetik. Poli-
tikai körök egyébként minden nyilat-
kozattételtől tartózkodnak. Ugyancsak
Berlinből jelentik, hogy a lipcei 532
mintavásár megnyitása alkalmával
Hitler táviratot intézett a szervezők-
höz, amelyben kifejezi reményét, hogy
ez a kiállítás megoldja a német keres-
kedelem problémáit. Ugyanakkor köz-
leményt adtak ki, hogy a vonatok
menetrendszeri közlekednek és a
vásárlatók minden nehézség nélkül
jöhetnek és mehetnek a vasutakon.

HITLER ÜZENETE RÓMÁBA

(RÓMA.) (Rador.) A Havas jelentése
szerint Hitler kancellár telefonüze-
netet küldött Mussolininak, amelyet
Mackensen római német nagykövet
közölt a Duceval Ciano jelenlétében.
Az üzenet tartalmát nem ismerik.

son fogadta Attolico berlini olasz nagy-
követet.

JAPÁN FELVILÁGOSÍTÁS WASHINGTONBAN

(WASHINGTON.) (United Press.) A
washingtoni japán nagykövet Wallace
államtitkárral közölte, hogy azok a
a hírek, mintha Tokió támogatná a
kinai amerikai ellenes propagandát,
nem felelnek meg a valóságnak.

CHAMBERLAIN AZ URAL- KODÓNÁL

(LONDON.) (Reuter.) A brit minisz-
terelnök a kabinetülés után félhatkor
az uccákon várakozó tömeg lelkes
éljenzése közben a Buckingham-palo-
tába hajtatott, ahol jelentést tett az
uralkodónak. Halifax lord ugyanakkor
Corbin francia és Ruzsdi Arras török
követekkel tárgyalt.

HÉTFOŊ VISSZATÉR BER- LINBE HENDERSON

(LONDON.) (Reuter.) Beavatottak
közlik, hogy Neville Henderson nagy-
követ még a mai napon visszatér a
német fővárosba és magával viszi a
brit kormány hivatalos választát Hitler
kancellár feltételeire. Ugyanakkor a
Press Association azt közli, hogy há-
borus konfliktus esetén minden való-
színűség szerint ellenzéki politikusok-
kal bővítik ki a kormányt, de olyan
formában, hogy a jelenlegi miniszterek
egy ugynevezett belső kabinetet fog-
nak alkotni.

(RÓMA.) (Rador.) A DNB jelenti:
Politikai és sajtóörökben az a felfo-
gás uralkodik, hogy a háboru kitörése,
vagy a béke megmentése szinte óráról-
órára közeledik.

A Havas berlini híradás szerint vá-
folja azokat a híreket, hogy Lipsky
berlini lengyel nagykövet látogatást
tett volna Hitler kancellárnál. Lipsky
a külügyminisztériumban is megfor-
dult, ahol a német lapok lengyelelles
közleményei miatt tiltakozott.

Berlinben egyébként nem tudják,
hogy Hitler válaszol-e Roosevelt má-
sodik üzenetére vagy sem. Mindez az
angol kormány választól függ. Ugy-
ancsak, mint francia körökben tartó-
zkodnak minden nyilatkozattételtől
Hitler kancellárnak a francia és angol
nagykövetek jelenlétében tett leg-
utóbbi közléseiről. A francia sajtó
egyébként általában hidegvérűen visel-
kedik. Ugyanakkor megírja, hogy
Coulondre berlini francia követ kor-
mányától újabb utasításokat kapott,
hogy ezekről tájékoztassa a berlini
kormányt. Szintén Berlinből jelentik,
hogy a postahivatalok elsősorban is
a fegyverbehívott katonák levelezésé-
nek lebonyolítására tartják fenn, a
lakosságot pedig felhívták, hogy a
postát átmenetileg csak elkerülhetetlen
szükség esetén vegye igénybe. Az
összes képviselők és birodalmi vezetők
Berlinben tartózkodnak, hogy szükség
esetén a kormány rendelkezésére áll-
janak. A Reichstagot adott esetben fél-
óra alatt össze lehet hívni. A hatóságok
rendelkezésére csak korlátozott mér-
tékben áll benzin a magánforgalom

céljaira, mert a benzinkészletek nagyrészt lefoglalták. A szeptember 2—11. napokra összehívott nemzeti szocialista kongresszust későbbi időpontra halasztották.

A Havas iroda értesülése szerint Danzig területén igen súlyosá vált a helyzet. Zoppot városát igen sokan elhagyták. Bizonyos élelmiszerekben, különösen husban igen nagy hiány mutatkozik. A DNB danzigi közlése szerint Hohenstein, Troyl és Kaizerhafen danzigi állomásokat, amelyek eddig lengyel igazgatás alatt állottak, danzigi ellenőrzés alá helyezték, mert a lengyelek megkísérelték, hogy a határon fegyvereket és municiót csempésszenek át.

SCHMIDT MISSZIÓJA

(LONDON.) (Rador.) Politikai körökben úgy tudják, hogy egy német személység, aki valószínűleg Schmidt külügyminiszteri tanácsossal azonos, vasárnap délután Berlinből jövet a croydoni repülőterre érkezett.

HITLER ÜZENETE DALADIERNEK

(PÁRIS.) (Rador.) Daladier vasárnap este az angol nagykövetet fogadta. Ugyanakkor Párisból jelentik, hogy a miniszterelnökség közleménye szerint augusztus 25-én délután 5 óra 30 perckor a berlini francia nagykövet kihallgatáson jelent meg Hitlernél, aki felkérte, továbbítsa Daladiernek azt a közlést, miszerint nem tűrheti tovább a lengyelországi helyzetet és sajnálna, hogy német és francia vér kényszerülne esetleg omolni azoknak az intézkedéseknek nyomán, amelyekkel kénytelen a jelenlegi helyzet szabályozására lenni. Daladier azonnal válaszolt, hangsúlyozva Franciaország mélyszéges békeszeretét és hűségét a más országokkal szemben vállalt kötelezettségek iránt. Senki sem tesz nagyobb erőfeszítéseket — közölte Daladier — mint ő, hogy a német és francia népek között minél szívélyesebb viszonyt biztosítson és minél őszintébb együttműködést a béke fenntartására. Daladier garantálja Németországot Lengyelország legjobb szándékairól, amelyek a szabad megegyezés módszereinek kölcsönös használatára vonatkoznak. Az üzenet hangsúlyozza: semmiféle jóérzésű ember nem engedheti meg egy háború kitörését anélkül, hogy ne tenné meg a legkisebb elrendezési lehetőségeit is, amely Németország és Lengyelország között a békés elrendeződést teszi lehetővé. Daladier kijelentette, hogy készen áll minden eszközzel ezt az együttműködést elősegíteni. Coulondre augusztus 26-án este újból kihallgatáson jelent meg Hitlernél, amikor is a Führer kijelentette, hogy nem fogadhatja el Daladier javaslatait. Ezt a szóbeli választ később írásban is megerősítették, amikor is a Daladier számára adott választ Dequer a német kormány párisi ügyvivője nyújtotta át Párisban.

SZERDÁRA ÖSSZEHÍVTÁK AZ ANGOL PARLAMENTET

(LONDON.) (Rador.) A Press Association rámutat arra, hogy Londonban az a felfogás, miszerint a helyzet nem fog radikálisan megváltozni és abban sem enyhülés, sem súlyosbodás nem áll be addig, amíg az angol kormány, illetve Hitler üzenetváltása határozott ponthoz nem ér. Bizakodnak abban, hogy a válság gordiuszi csomóját sikerül mégis valahogyan kettévágni. Henderson legutóbbi 70 perces megbeszélése Hitler kancellárral nem vágta el minden békés kibontakozás lehetőségét véglegesen. Valószínű, hogy szerda előtt nem is lesz semmi újabb fordulat, miután az angol parlamentet szerdára hívták össze. Londonban úgy tudják, hogy a sajtóban kedden hozzájárult nyilvánosságra Hitler közlését és az angol kormány választát. Valószínű, hogy Hitler újabb válasza kedden már meg is érkezik. A szerdai parlamenti ülésen azután Chamberlain leszögezi Anglia végleges álláspontját. Az uralkodó egyébként Chamberlain egy órási kihallgatása után Greenwoodot, a munkáspárt vezérét fogadta kihallgatáson.

VARÓ ÁLLÁSPONTJA

(VARÓ.) (Rador.) A Papp jelentése

szerint az európai helyzet a diplomáciai és politikai megbeszélések ellenére változatlanul súlyos. A békefront magatartása hidegvérű, míg Berlinben bizonyos idegesség mutatkozik. A lengyel lapok ismertetik a tannenberai és nürnbergi ünnepségek elmaradását, amelyek az idegesség jelei. A lengyel lapok szerint egy konflagráció bekövetkezéséért, amelyet Varsó hidegvérrel vár, kizárólag Németországot teszik felelőssé. A Papp jelentése szerint teljesen alaptalanok azok a hírek, hogy Lengyelországban állítólag 30 ezer németet tartóztattak volna le. A német propaganda egyéb híradásait is cáfolják. A Havas iroda ugyanakkor azt jelenti Varsóból, hogy a danzigi lengyelek helyzete egyre súlyosabb. Számos lengyelt letartóztattak. A német hatóságok több határponton beszüntették a forgalmat.

Szintén Varsóból jelentik, hogy Beck külügyminiszter tegnap hosszabb kihallgatáson fogadta az apostoli nunciust és a francia nagykövetet.

VOROSILOV NYILATKOZATA

(MOSZKVA.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint Vorosilov kijelentette, hogy a francia és angol küldöttségek között a tárgyalások megszakadtak, a megbeszélések folyamán felmerült téves nézőpontok miatt. A lennivali kormány ugyanis többek között kijelen-

tette, hogy nincs szüksége és nem akarja elfogadni a szovjet katonai segítségét. Már ez lehetetlenné tette a tárgyaló felek közötti összhangot. Arra a kérdésre, hogy Lengyelország hadianyagokkal való megsegítése szóba került-e, Vorosilov tagadó választ adott. Nyilatkozatát azzal zárta, hogy a francia-angol-orosz tárgyalások nem azért szakadtak meg, mert a szovjet megnevezési egyezményt kötött Németországgal, hanem azért, mert a tárgyalások legyőzhetetlen nehézségek miatt holtpontra jutottak.

PÁRIS HANGULATA

(PÁRIS.) (Rador.) A kommunista lapok ellen tovább folyik az eljárás. Ugyanakkor különböző testületek sorra jelentik be legteljesebb egységüket a kormány cselekvéseivel. A lapok hangulata még mindig bizakodó és nem adták fel a reményt a békés kibontakozásra. A franciaországi olaszok Lillében székelő szövetsége kijelentette, hogy a szabadság védelmezésében egységes Franciaországgal és ezt a hadseregbe való jelentkezésekkel fogja bebizonyítani. Daladier nagyfentossági tanácskozásait tovább folytatja. Tegnap Flandint és másokat fogadott. Szintén Párisból jelentik, hogy a vincenesi repülőteret a katonai hatóságok lefoglalták és az oda tervezett versenyek emiatt elmaradtak.

Washington bizakodik

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt a külügyi hivatal vezetőjével állandó érintkezésben van és reméli, miszerint Hitler nem fog véglegesen elutasító álláspontot helyezni. Roosevelt nem készül újabb akcióra, de bizik, hogy nemzetközi megoldással sikerül valamiképpen a viszályt elrendezni. Az amerikai lakosság figyelme az európai válság megoldása felé fordul. A közvélemény hangulata megoszlik. Egy kisebb rész az elszigetetődés politikáját kívánja, egyesek helyeslik Franciaország és Anglia magatartását, miszerint a háború veszélye Németország részéről áll fenn. Még egy jelentős csoport felfogása szerint az Egyesült Államoknak Anglia és Franciaország segítségére kellene lennie. Ezek valószínűnek tartják, hogy Roosevelt adott esetben összehívja a kongresszust és kéri fogja a semlegességi törvény módosítását. A lapok hangsúlyozzák, hogy az orosz-német megnevezési szerződés váratlan megkötése új helyzetet teremtett és ez a semlegesítő törvény módosítását indokolta is tenné.

RÖVID HIREK

(VARÓ.) (Papp.) Beck külügyminiszter kihallgatáson fogadta a varsói francia nagykövetet, akivel másfélórás megbeszélést folytatott.

(KOPPENHÁGA.) (Havas.) Munters dán külügyminiszter, aki az Oslo-konferenciáról Brüsszelből hazatért, nyilatkozott és kijelentette, hogy az Oslo-államok állandó érintkezésbe maradnak csak azért, hogy semlegességük megőrzésére egyenlő eszközöket használjanak fel.

(BUENOS AIRES.) (United Press.) A köztársaság külügyminisztere kijelentette, hogy Argentina a legközelebbi háborúban is semleges marad.

(RÓMA.) Az Agenzia Stefani közli, hogy Mackensen római német nagykövet tegnap Ciano külügyminiszter társaságában felkereste a Ducet, akivel hosszabb megbeszélést folytattak. Nagy figyelmet keltett, hogy Ciano gróf kevéssel ezután a Chigi-palotába hajtatott, ahol kihallgatáson fogadta Percy Lorraine angol nagykövetet.

(ANKARA.) (Havas.) A török kormány tegnap délelőtt 4 óras rendkívüli minisztertanácsot tartott.

(RÓMA.) Mussolini Mackenzie King kanadai miniszterelnök békeüzenetére válaszolva, táviratilag közölte, hogy nem mulaszt el semmi lehetőséget a világ békéjének megmentésére. De egy tartós és igazságos béke megmentésére.

(BERLIN.) Osima tábornok, berlini japán nagykövet kihallgatást kért Ribbentropól, akivel hosszabb megbeszélést folytatott, de idevonatkozólag

semmi hivatalos közlést nem adtak ki. (BUDAPEST.) A magyar-olasz külkereskedelmi szerződést aláírták.

(BERLIN.) Német részről cáfolják, hogy a német-orosz megnevezési szerződésnek szövetség jellegű titkos záradékai lennének.

(BRÜSSZEL.) A belga parlament esetleges háború esetében különleges felhatalmazást biztosít az uralkodónak. A nemzetvédelmi minisztérium közlése szerint a tartalékosok a behívásnak lelkesen tesznek eleget és magatartásuk a legkitünőbb.

(HELSINKI.) Az angol-francia katonai küldöttségek Moszkvából jövet ideérkeztek és folytatják utjukat hazafelé Svédországon át.

(LONDON.) Angol részről nyomatkosan megcáfolják azokat a híreket, amelyek Hitler állítólagos békefelte-leiről és ezzel kapcsolatban Anglia ellenjavaslatáról szólnak. Hitler javaslatát csak néhány beavatott ismeri, az ellenjavaslat pedig még készülöben van.

(BELGRÁD.) Cvetkovics miniszterelnök és kormányának tagjai visszaérkeztek Belgrádba. Macsek miniszterelnök és a horvát miniszterek hétfőn érkeznek. A Pravda szerint a szenátusi választásokat szeptember 24-én tartják meg.

(BERN.) Mota szövetségi tanácsi elnök tegnap a berni német meghatalmazott minisztert fogadta, aki megújította előtte azokat a biztosítékokat, amelyeket Németország Svájc semlegességének tiszteletben tartására adott.

(ISZTAMBUL.) Ismet Inönü államfő tegnap a külügyminiszter jelenlétében hosszabb kihallgatáson fogadta Von Papen német nagykövetet.

(BUDAPEST.) (Havas.) Az amerikai követség azt tanácsolta a Magyarországon lévő amerikai alattvalóknak, hogy a feszült nemzetközi helyzetre való tekintettel hagyják el Magyarországot területét.

(SZÓFIA.) (DNB.) A bolgár nagyvezérkar kijelentette, hogy a néhány héttel ezelőtti fegyvergyakorlatra behívott katonákat augusztus 28—30 napjain hazaküldik és újabb kontingensekkel cserélik ki.

(PÁRIS.) Lebrun államfő tegnap délután kihallgatáson fogadta Tatarescu román nagykövetet.

(ISZTAMBUL.) A török lapok szerint Törökország hűséges marad vállalt kötelezettségeihez. A francia-török egyezmény egy balkánfélszigeti, vagy földközi-tengeri támadás esetén válnék esélyessé.

(ATHÉN.) A görög távirati iroda szerint alaptalanok azok a hírek, hogy Metaxas a Balkán-államok között akciót kezdett volna, hogy együttesen

nyilvánítsák ki semlegességüket.

(RÓMA.) Sir Percy Lorraine angol nagykövet tegnap hosszabb kihallgatáson volt Mussolini miniszterelnöknél.

(STOCKHOLM.) Az 1937—38 évi korosztályokat részben fegyverbe hívták. (MOSZKVA.) Naggiar francia nagykövet hétfőn reggel repülőgépen Párisba utazott.

(SIMLA.) A hindu államfők többsége úgy határozott, hogy az angol kormány rendelkezésére áll esetleges háború esetén.

(BELGRÁD.) Az új jugoszláv kormány összetétele a következő: Miniszterelnök Cvetkovics, miniszterelnök helyettes dr. Vladimir Macsek, külügyminiszter Cincár Markovics. Az új kormányban hat horvát, egy szlovén és egy mohamedán is van. A szerb-horvát egyezmény, amelyet tegnap este hoztak nyilvánosságra, előírja egy horvát bánág létesítését, amelynek hatáskörét és kiterjedési területét később állapítják meg. Az egyezmény teljes egyenlőséget biztosít a szerbek, horvátok és szlovének között politikai, vallási és jogi téren. A horvát bánágnak külön országgyűlése lesz Sabor elnevezéssel, amelyben a képviselők általános és titkos szavazással kerülnek be. A jelenlegi jugoszláv parlamentet feloszlatják.

(VARÓ.) A lengyel hatóságok cáfolják, hogy birtokba vettek volna Lodzban három nagy német kézen levő üzemet.

(NEWYORK.) Tőzsdei körökben bizakodóan ítélik meg az európai válság megoldását.

(VARÓ.) A lengyel hatóságok kiadták a német hatóságoknak annak a német katonának holttestét, akit legutóbb az ostrolenkoi kerületben lengyel területen agyonlőttek.

(POZSONY.) (DNB.) A szlovák csendőrség az éjszaka 23 lengyel ügynököt tartóztatott le, mert polgári ruhában öltözködve átlépték a határt, hogy szabotázs tetteket kövessenek el.

(LONDON.) Az összes német újságírók és lapudósítók elhagyták Anglia területét.

(LONDON.) Az ir hadsereg tagjai szombaton és vasárnap újabb terrorcselekményeket és bombamerényleteket követtek el.

(LA PAZ.) Bosch elnököt, Bolivia szereztesenül járt államfőjét óriási részvét mellett temették el a fővárosban. A búcsúztatás beszédet Quirtille tábornok tartotta.

(RÓMA.) Az olasz Pardi a 6.5—9 literes gépek kategóriájában Savoya rendszerű repülőjén új világrekordot javított.

(RÓMA.) Az olasz fővárosban tegnap este sőtőrségi gyakorlatot tartottak.

(BERLIN.) A magyarországi leventecsoport tegnap érkezett a német fővárosba és megkoszorúzták a hősök emlékoszlopát. A leventéket mindenhol nagy szeretettel fogadták.

— Miért Amerika a világ leggazdagabb országa? Londonból írják: Az egyik nagy londoni folyóirat legutóbbi érdekes adatokkal világította meg azt a helyzetet, amit az amerikai Egyesült Államok töltenek be a világ gazdaságában és kereskedelmében. Az USA a világ szárazföldjének aránylag nem nagy részét: hat százalékát foglalja el. Népeisége a bolygó népességének hat százaléka. Ebben az országban terem a Föld buza- és gyapottermelésének 60 százaléka s itt bányásszák a vas és réz 50, az ólom meg a szén 40 és a kőolaj 70 százalékát. A világ távbeszélő- és táviróberendezéseinek 60, a vasutak 39 és a gépkocsik 80 százaléka az Egyesült Államokban működik. Ez az ország fogyasztja a világ kávétermésének 48, öntermésének 53, gumitermésének 56, kukorica-termésének 21, selyemtermésének 47 s kőolajtermésének 60 százalékát. Az Egyesült Államok birtokolja a Föld aranyfedezetének majdnem a felét, 11 milliárd dollár értékben. Lakosságának vásárló ereje nagyobb, mint Európa félmilliárd lakosáé s messze meghaladja Ázsia ezerszázmillió népességét.

A légügyi és tengerészeti- ügyi minisztérium hivatalos jelentése Cantacuzino Bazu, a kiváló román pilóta tevékenységéről

(BUCURESTI.) A tengerészeti és légügyi minisztérium a következő hivatalos jelentést adta ki:

Az elmúlt napokban egyes lapokban olyan híradás jelent meg, hogy Bazu Cantacuzino, a kiváló román repülő engedélyt kért a tengerészeti és légügyi minisztériumtól, hogy újabb nemzetközi repülőútra induljon. A minisztérium megállapítja, hogy ezek a hírek a képzelődés szüleményei és csak azt a célt szolgálták, hogy kárt okozzanak a közlés komolytalanságával — amely egyébként is jellemzi ezeket a sajtóközleményeket — a román repülés jó hírnevének és tekintélyének.

A tengerészeti és légügyi minisztérium ezzel az alkalommal kapcsolatosan hangsúlyozza, hogy minden román repülő a maga részéről tervezett nemzetközi repülőútra a minisztérium illetékes szerveinek előzetes engedélyét kell, hogy kikérje és így a Bazu Cantacuzino új nemzetközi repülőútjáról megjelent sajtóközlemények nemcsak alaptalanok, hanem egyenesen károsak a román repülés dicsőségének és tekintélyének megtartására. Ami pedig magának Bazu Cantacuzinonak jelenlegi szolgálati beosztását és foglalkoztatását illeti, a minisztérium közli, hogy a kiváló román repülő jelenleg a különböző belföldi versenyeken művészi mutatványaitval óregbiti a román aviatika jó hírnevét, pilótaszolgálatot lát el a LARES repülőtársaságnál, gyakorlatotzatja a Savoya Marchetti 83. jelzésű 3 motoros repülőgépet személyzetét a gyorsasági repülésben és rendelkezésére áll a minisztérium bármely megbízatásának — éjjel vagy nappal való, fentartás nélküli — végrehajtására.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) A német kormány 3 millió márkát adományozott a felsődnai német telepesek számára.

(DE HAAG.) De Geer hollandi miniszterelnök kijelentette, hogy a nemzetközi feszültség miatt lemond a szabadságáról.

(BELGRÁD.) Jan Campbell, az újonnan kinevezett brit követ, megérkezett a jugoszláv fővárosba.

(HAIFA.) A palesztinai kormányzás engedélyezte annak a 900 zsidó kivándorlónak partraszállását, akik heteken keresztül veszteltek a kikötőben és éhségsztrájkjal fenyegetőztek.

(GÖDING.) Egy 7 tonnás terhelésű autó alatt összeroppant a gödöngi patak felett épített híd. A teherautó vezetője és kísérője a vízbe fulladtak.

(WIENER NEUSTADT.) Wiener Neustadt környékén kisebb földrengést észleltek.

(KOPPENHÁGA.) Koppenhága közelében elpusztult egy ló, amely hivatalos iratokból megállapíthatóan 60 éves volt és így a világ legöregebb lovának neveztek.

(LONDON.) Az angol belügyminisztérium rendeletileg tiltotta a fényképezést az éjjeli mulatóhelyeken, mert az ott elhelyezett felvételek alapján több társaságban személyt megzsaroltak.

(LEIPZIG.) A leipzig-i őszi mintavásár augusztus 31-ig nyitva marad. A kereskedelemügyi minisztérium szerint minden ellenkező állítás csak valótlan feltevés.

(NEW DELHI.) Az indiai alkirály elrendelte az idegen bevándorlás korlátozását.

(LONDON.) A kereskedelmi hajókat eladni ezután csak a kormány engedélyével szabad.

(TUNISZ.) A tuniszi 50 tagú német kolónia tegnap elhagyta a város területét és Tripoliszba utazott.

(LILLE.) A lillei „orosz barátok” egyesületében tegnap házkutatást tartottak és egy embert őrizetbe vettek.

(LIVERPOOLE.) Az egyik liverpooli áruház előtt tegnap egy bomba robbant, amely szerencsére nem követelt halálos áldozatokat. Két merényletgyanus embert letartóztattak.

Mitita Constantinescu pénzügyminiszter erélyes intézkedésekkel bünteti meg a Visszaéléseket elkövető pénzügyi tiszt- viselőket

(BUCURESTI.) A nemzeti újjászülés szellemének és rendszerének bevezetése óta a kormány minden tagja fokozott buzgalommal arra törekedett, hogy a közigazgatás minden ágazatában tisztultabb szellemet és erkölcsöt honosítson meg és megtisztítsa a köztisztviselők táborát is, amelyről köz-hivatali tisztsgük ellátásánál joggal követelik meg a becsületességet, a méltóságteljes magatartást és a lelkiismeretességet. Ez a szellem és rendszer az új kormányzás részéről példamutató sorozatban nyilvánult meg a közigazgatás minden ágában, amikor a leg súlyosabb megtorló intézkedéseket foganatosították a mulasztást elkövetőkkel szemben, bármilyen magas tisztseget is töltött is be az illető a köztisztviselők rangsorában.

Mitita Constantinescu pénzügyminiszter — mint megírtuk — a napokban újabb példáját adta ennek a megtisztítást célzó szellemnek és rendszernek, amikor megállapította, hogy egyes pénzügyi tisztviselők szabálytalanul jártak el és hivatali kötelességüket nem teljesítették lelkiismeretesen, rövid uton elbocsátotta őket a szolgálatból. Ily módon egyetlen napon és egyszerre 39 adóbehajtót, 9 adófőnököt és 9 adóellenőrt, összesen tehát

57 pénzügyi tisztviselőt bocsátottak el, akik méltatlannak bizonyultak arra, hogy ellássák azt a fontos szolgálatot, amelynek vezetésével megbízták őket.

A közvélemény a legteljesebb megelégedéssel vette tudomásul ezt az erélyes intézkedést, amely megszüntette a múlt hibáit és mulasztásait, amikor csaknem az egész ország szenvedett a visszaéléseket elkövető tisztviselők büntetésének hiánya miatt. Mitita Constantinescu pénzügyminiszter kemény elhatározása és a büntetés pénzügyi tisztviselők példás megbüntetése minden dicsőreget és elismerést megérdemel. Ez a szigorú intézkedés kétségtelenül jó gyakorlati eredményeket fog hozni, mert míg egyrészt megakadályozza a közvagyon elprédálását és annak kezelésében a lelkiismeretességet, másrészt pedig az új közszellem és erkölcs alapjait szilárdítja meg, amely hiányzott a múltban, amikor egyes tisztviselők az állam és a közösség kárára egyszerűen kisajátították a közszolgálat ellátásának saját egyéni érdekeit szolgáló módzatait és ezzel az eljárásukkal diszkreditálták az állam szolgálatában álló egész köztisztviselői kart.

Tíz halálos áldozata van a montenegrói vérbosznak

Megölte szeretőjét, azután öngyilkos lett a falusi
legény — Nyolc falusi gazdát lőtt agyon az isme-
retlen „ítéletvégrehajtó”

(CATARO.) Dalmáciában, a világháborúban történelmi nevezetességre szert tett Lovcsen felé vezető úton, nem messze a catarói vízvezeték tartályától, néhány nappal ezelőtt holtan találták meg Stana Bukasovici 18 éves leányasszonyt. A szerencsétlen teremtet — a testén levő borzalmas sebekből következtetve — éles késsel gyilkolták meg. A gyilkosság gyanúja már az első pillanatban Stevo Csuranovici fiatal gazdalegényre irányult, aki völgye volt a meggyilkolt nőnek. A fiatalember és a leány családját széles körben ismerték egész Montenegróban, nemcsak mert rendkívül gazdagok, hanem azért is, mert mindkét család tagjai büszkéek voltak régi származásukra és valóságosan vallásos kegyelettel őrködtek családjuk jóhírnevén és becsületén.

A család ősi becsületéért...

Néhány hónappal ezelőtt Stevo bizalmas barátságot kezdett a leánnyal és amikor a viszonyoknak kétségtelen jelei kezdtek mutatkozni, Stana Bukasovici nyílt őszinteséggel bevallotta apjának, hogy szeretője lett a legénynek. Az öreg Bukasovici az esetről azonnal értesítette Stevo édesapját, közölve ezzel vele azt is, hogy a családján esett szegyenért a legkegyetlenebb vérboszsut fogja végrehajtani, úgy, amint azt a család ősi hagyományai és szokásai szigorúan előírják. Blajo Csuranovici, Stevo édesapja, hogy a fenyegető vérboszsut elkerülje, meggyeztetett a leány apjával, hogy fia feleségül fogja venni az áldott állapotba került leányt.

A fiatal Stevo azonban nem járult hozzá a két apa megállapodásához, mert már korábban szakítani akart kedvesével és azzal az ürüggyel, hogy Cataróban fontos üzleti ügyei vannak, eltávozott falujából. Rövid idő múlva azonban hazatért és közölve érdeklődő szüleivel, hogy a városban sokkal jobban megy életsora, mint a faluban, arra kérte a leány édesapját, engedje meg, hogy az esküvő megtartásáig jegyese vele együtt lehessen Cataróban. A két család feje hozzájárult ehhez a kéréshez és másnap a fiatalok utnak indultak Cataro, a régi város felé. Gond-

talatul és jókedvűen beszélgetve tettek meg az utat a fiatalok a Lovcsen felé és a vízvezeték tartályánál megpihentek. Ezt az alkalmat használta fel Stevo, hogy megszabaduljon attól a tehertől, amelyet részére Stana jelentett.

A holttest fekvéséből a nyomozó hatóságok és a törvényszéki orvos azt a megállapítást tették, hogy a legény hátulról lopodzott a szerencsétlen leány közelébe és éles késsel hátulról szurta le, majd kését többször megforgatta jegyese testében. Szemtanuk állítják, hogy a gyilkosság elkövetése után körülbelül egy órával a catarói parkban sétálni látták a gyilkost. A csendőrség Stevo tölteni kezdte, körülfogta a parkot, a gyilkos azonban kimenekült a gyűrűből, a fengerpart felé. Rövid idő múlva az egyik halász, aki segített a csendőröknek a gyilkos kézrekerítésében, a tenger vizéből kihalászta Stevo Csuranovici holttestét.

Öngyilkos lett a gyilkos szerető

Az elvetemült legény — amikor látta, hogy nem tud elmenekülni — hatalmas követ kötött balkezére, jobb kezén éles késsel felvágta az ütőeret, azután a tengerbe vetette magát, melynek hullámaiban lelte halálát.

Montenegrói szokások és erkölcsök szerint a megölt leány családjának most az volna a kötelessége, hogy vérboszsut álljon annak családján, aki a leány halálát okozta és vére mossa le a család becsületén esett sérelmet. A rokonok békítő közbelépésére azonban a Bukasovici család elállott a vérboszsú végrehajtásától, ami csak fokozta volna a tragédiát. A két család elhatározta, hogy a szerelmi dráma két áldozatát közös sirba temetteti el, mintha férj és feleség lettek volna és ezzel is tanujelét adják megbékélésüknek. Annak kidomborítása érdekében pedig, hogy a tragikus sorsu Stanát már tényleg a Csuranovici család tagjának tekintették, az öreg Blajo, a gyilkos édesapja fedezte a kettős temetés költségeit. Stana család tagjai kijelentették, hogy ez a megoldás teljes mértékben megnyugtatta őket és végleg lemondtak a vérboszsú gondolatáról, amelynek vég-

rehajtása csak további oktalán emberéletet kívánt volna áldozatul.

A vérboszsú nyolc halálos áldozata
A Horvátországban levő Beziste községben, Beiovár mellett azonban sokkal véresebb és megdöbbentőbb következményei voltak a régi népszokás, a vérboszsú végrehajtásának. Ebben a faluban egy hónap leforgása alatt nyolc falusi gazdát lőtt agyon az ismeretlen gyilkos, számos embert pedig, akik a halálraítéltek kíséretében voltak, könnyebben-súlyosabban megsebesített. Ennek a tömeggyilkosságnak valódi rugóit eddig nem tudta kinyomozni a hatóság, de kétségtelennek látszik, hogy háttérben a vérboszsú húzódik meg.

Junius hó végén a rejtékhelyén megbúvó gyilkos agyonlőtte Tomo Kosak, Franja és Milan Strobacsics, Stjepan Blabucsevics és Djuro Kralj falusi gazdákat, akik a városból hazatérőben voltak falujukba, másik két parasztgazdát pedig, akik az áldozatok társaságában voltak, súlyosan megsebesített az elrejtőzött gyilkos fegyvergolyója. A csendőrség letartóztatott néhány egyént, akikről közismert volt, hogy ellenséges viszonyban éltek a megölt gazdákkal.

Két nap múlva azonban újabb megdöbbentő eset történt. Ivan Bedekovic gazdát, amikor a mezőről hazatérőben volt, halálra sebezte az ismeretlen és elrejtőzött gyilkos golyója. A vérboszsú sorozata azonban ezzel még nem ért véget. Bedekovic gazda temetésére nagy számban gyűltek össze a község lakói. Mikor a koporsót a sirba leengedték, több fegyverlövés dördült el és Mato és Slavko Kosak gazdák, a már korábban megölt Kosak fivérei, holtan estek össze a gyilkos golyójától találat. Ivan Kosak, a korábban meggyilkolt Toma Kosak gazda 10 éves fia súlyosan megsebesült, a sir körül állók közül pedig többen könnyebben sérültek meg.

A megriadt gyászolók azonnal a gyilkos keresésére indultak, de csak annyit tudtak megállapítani, hogy az ismeretlen egyik épület mögé bujva adta le a gyilkos lövéseket, de személyét nem sikerült felfedezni és elfogni. A csendőrség most megerősített őrszolgálatokkal nyomoz a községben és környékén, hogy a további gyilkosságot megakadályozza és ártalmatlanná tegye a vendettát, aki kétségtelenül vérboszsúból ölte meg a nyolc falusi gazdalkodót. A község lakói érthető félelemben élnek, senki életre nincs biztonságban a megátalkodott gyilkossal szemben, akit a babonás nép hit „ismeretlen ítéletvégrehajtónak” nevezett el rettegésében.

— Az álmatlanok ujságja. Álltölög Angliában nagyon elterjedt baj az álmatlanság. Külön ujságjuk is van, a „Slumber” (Szendergés), amely havonta egyszer jelenik meg szakszerű tartalommal. Ezek a cikkek számot adnak mindenről, amit bárhol a világon kieszellek az álmatlanság megszüntetésére. A lap tehát látszólag maga alatt vágja a fát, mert ha eredményesek lesznek a tanácsai, akkor megszűnik a létalapja: az álmatlanság. Megtudjuk például, hogy Zürichben egy fiatal tudós kizárólag ezzel a kérdéssel foglalkozik. Sikertült neki például elektromos hullámmal macskákat igen rövid idő alatt elaltatni és kísérleteit most kezdi alkalmazni embereken. Egy osztrák orvos hormonokkal akarja gyógyítani az álmatlanságot. Vannak kevésbé tudományos, de tapasztalati módszerek és tanácsok is. Egy angol orvos szeméretét a jómodu embereknek, hogy gépkocsit szívesen áldoznak óriási pénzösszegeket, de ágyvásárlásnál oktalannul takarékoskodnak. Egy irországi szakértő a következő tanácsot adja: „Gondolj szép dolgokra, például valakire, akit szeretsz és elégedetten el fogsz szunynyadni”. Hinni kell annak a bölcs figyelmeztetésnek is, hogy álmatlan ember házában ne legyenek recsegő lépcsők és nyikorgó ajtók.

TESTEZÉS

Carpați, Rapid, Ripensia, TMAC és Venus a román NB nyitányának győztesei

Osztozott a Victoria a bajnoki pontokon Bukarestben

A román nemzeti bajnokság őszi nyitányán a favoritok győztek. Meglepetés talán az újonc TMAC győzelme az otthonában játszó Sportul Studentescó felett. A Rapid feltucat góllal intézte el a másik újoncot, a Gloria CFR csapatát, amely aligha fog nagy szerepet vinni a bajnokságban. A Carpați rettegett ellenfelét, az UDR-t készítette meghajlásra, a bajnok Venus pedig a formájában visszacsúszott, súlyos vereségeket szenvedett AMTE csapatától vett el két pontot. A Victoria döntetlennel játszott a ligabajnokságból felkerült Unirea Tricolorral, noha teljes csapatával harcolt a bajnoki pontokért.

FÉLTUCAT GÓL...

(BUKAREST.) Rapid—Gloria CFR 6:0 (3:0). 5000 néző, bíró: Tope Ionescu. A Román Kupa-győztes megerősítés nélkül, jó játékkal győzte a gyenge felkészültségű galaci vasutasok ellen, akiknek játéka még nem üti meg a NB mértékét. A gólok a kitűnő formában lévő Auer és Barátky osztozkodtak.

JÓ RAJTOT VETT A TMAC

(BUKAREST.) TMAC—Sportul Studentescó 3:2 (2:1). 5000 néző, bíró: Kroner Emil. A temesvári csapat igen jó rajtot vett a nemzeti bajnokságban, mert a Sportul Studentescó legyőzése — otthonában igen hízog teljesítmény. A bajnokság újonca végig egységesebb és határozottabb volt, s kis szerencséjével győzel-

me nagyobb arányú is lehetett volna. Góllövők: Reuter (2) és Tóth, illetve: Rehus és Marinescu.

NEM HEVERTE KI VÉR
VESZTESÉGÉT AZ AMTE

(ARAD.) Venus—AMTE 3:0 (1:0). 3500 néző, bíró: Kroner Pily. Az AMTE még nem heverte ki vereségét és így nem tudott eredményesen szembeszállni az országos bajnokcsapattal, amely így aránylag könnyen érte el a győzelmet, noha az első félidő elején megsérült Humis nélkül csónka csatárral volt kénytelen játszani. A gólok így estek: I. f. 24 p Bodola, II. f. 7 p Jordache, 14 p Bodola.

BUKARESTBEN HAGYOTT EGY
PONTOT A VICTORIA

(BUKAREST.) Unirea Tricolor 0:0. 3500

néző, bíró: Bartolomeu. Élénkíramu mérkőzést vívott a két csapat. Az első félidőben a Victoria, szünet után a bukarestiek voltak támadásban, de a csatárok göllővő tudománya csodát mondott. A mérkőzés hőse Sepsi, a Victoria kapusa volt, aki a második félidőben egy 11-est kivédett.

JÓ A CARPÁTI

(NAGYBÁNYA.) Carpați—UDR 2:0 (1:0) 1200 néző, bíró: dr. Morar. A nagyban-nyaiak az AMTE-től megvásárolt Perneki vel nagyon megerősödtek és rettegett ellenfelük ez a legjobb csapatoknak. A gólok így estek: I. f. 39 p Szőke, II. f. 19 p Perneki. A 21 percben Hevesi, a Carpați kapusa kivédett egy 11-est.

ELVÉRTÉZT A JUVENTUS
TEMESVÁRON

(TEMESVÁR.) Ripensia—Juventus 3:0 (2:0). 2500 néző, bíró: Ceaușanu. Az exbajnokcsapat néhány új játékoskal megerősödve stílusos futballt játszott és biztosan gyűrte maga alá a fővárosi csapatot. A gólok sorrendje: I. f. 29 p Mihok, 39 p Zsifkovits, II. f. 4 p Simatoc (11-es.)

Diadalmasan szerepelnek a magyar versenyzők a főiskolák világbajnokságokon

(BÉCS.) Az egykori császárvárosban folyó főiskolai világbajnokságokon a magyar versenyzők pompásan szerepelnek. Már eddig tíz világbajnokságot szereztek, de a tegnapi versenyeken

újabb diadalosorozattal igazolták be a magyar sport magas színvonalát.

A tegnapi versenyek során Szilvássy Edit, a fiatal magyar hölgyteniszező 6:0, 6:2 arányban győzött a német Kröling Kissasszony felett és ezzel világbajnok lett. A Ferenczy dr.—Macskási magyar pár a férfi kettősben második helyen végzett, minthogy a döntőben 6:3, 2:6, 6:2, 6:3 arányban vereséget szenvedett az olasz Canapele—Della Vida pártól. A futballvilágbajnokságot Németország nyerte, amely 3:0 (1:0) arányban verte Olaszországot. A torna végeredménye ezek szerint: 1. Németország, 2. Olaszország, 3. Ma-

gyarország. A kétevezős kormányosnőküli versenyben a magyar Kovács-Farkas pár nyerte a világbajnokságot. A nyolcas versenyt Németország hódította el. Magyarországi csapata itt a harmadik helyre került. A kézilabda világbajnokság döntőjében a magyar csapat 8:8 (4:3) arányban döntetlennel mérkőzött a németekkel s így a mérkőzést megismétlik. A kardcsapat világbajnokság elnyerése után az egyéni bajnokságot is magyar versenyző, Palócz nyerte nyolc győzelemmel.

Az atlétikában váltakozó sikerrel szerepelnek a magyar versenyzők. A gerelyvetés világbajnoka Várszegi lett 67.37 m-el, Sir dr. a 200 méteren 21.9 mp-el második lett, ugyancsak második helyen végzett 5000 méteren Csaplár is. 15 p 10.8 mp-es idővel.

Négy csúcseredmény dőlt meg a predeali atlétikai verseny második napján

(BRASSÓ.) A predeali atlétikai versenyek második napján négy új országos csúcseredmény született meg az atlétikai vetélkedésből. A versenyen a KAC mind ötszöt atlétával képviseltette magát, akik figyelemreméltó teljesítményt nyújtottak. Bíró György szombati pompás kalapácvető csúcsa után Kiss György, az 1500 méteren szerzett dicsőséget az ősi egyesület színeinek. A verseny második napjának eredményei:

100 m: 1. Moinea 10.9 mp, 2. Cristea 11.1 mp, 3. Russu 11.4 mp.

1500 m: 1. Kiss György KAC 4 p 14.1 mp, 2. Radu 4 p 16.1 mp, 3. Fischer 4 p 19 mp.

Súlydobás: 1. Gurău 13.63 m, 2. Schulleri KAC 13.55 m, 3. Savu 12.47 m.

400 m: 1. Lami 52.4 mp, 2. Jordache 53.5 mp, 3. Nemes 54 mp.

400 m gát: 1. Kiss Esta Sun 58.3 ifj. csúcs. 2. Krupka 59.1 mp, 3. Maesciuc 65.6 mp.

Távolugrás: 1. Stoichitescu 718 cm, Or-

szágos csúcs. 2. Moinea 686 cm, 3. Coracu 679 cm.

Rúdugrás: 1. Eilhardt 380 cm, 2. Czukor 340 cm, 3. Maesciuc 320 cm.

110 m gát: 1. Maesciuc 16.2 mp, 2. Negru 16.4 mp, 3. Krupka 16.5 mp.

200 m: 1. Coracu 23.4 mp, 2. Russu 23.8 mp, 3. Nemes 23.8 mp.

Diszkoszvetés: 1. Havaletz 45.19 m, 2. Borcoman KAC 40.56 m, 3. Sculleri KAC 36.62 m.

10.000 m: 1. Dinu Cristea 33 p 11.8 mp, 2. Lami 35 p 19.4 mp, 3. Mierland 35 p 48 mp.

Gerelyvetés: 1. Vămanu 51.34 m, 2. Krupka 50.74 m, 3. Csáklány 50.44 m.

Hármasugrás: 1. Calistrat 14.40 m, Országos csúcs. 2. Kraisler 14.03 m, 3. Jones 13.92 m.

800 m: 1. Kiss KAC 1 p 59.3 mp, 2. Radu 2 p 02.6 mp, 3. Szurdi 2 p 05.3 mp.

4x100 m: 1. Soimii 43.8 mp. Ifjusági csúcs. 2. Venus 44 mp, 3. KSC 45 mp.

Győzelmet harcoltak ki a lengyelek a magyar válogatott ellen

(VARSÓ.) 20.000 főnyi közönség előtt a hadsereg-stadionban folyt le a nagy érdeklődéssel várt lengyel—magyar labdarugómérkőzés, amely óriási meglepetésre 4:2 (1:2) arányban a lengyelek győzelmével végződött. A több ponton tartalékosan kiálló magyar csapat az első félidőben uralta a mezőnyt, szünet után visszacsúszott és ezt az alkalmat használták ki a lengyelek a győzelem megszerzésére. A magya-

rok hajrája az utolsó negyedórán már nem hozott eredményt a lelkesen védekező lengyelekkel szemben.

(A gólok így estek: I. f. 13 p Zsengellér, 23 p Ádám, 33 p Cebila, II. f. 17 p Williams, 27 p Gora (11-es), 29 p Williams. Befejezés előtt 3 perccel Zsengellér újabb gólt lőtt, de a finn Pekonen érvénytelenítette les miatt.

A magyar csapat a következő összeáll-

tásban játszott:

Sziklay — Kiss, Bíró — Szalay, Turay, Dudás — Ádám, Sárosi dr. Zsengellér, Tol di, Gyetvay.

A KMSC versengén is arattak a KAC uszói

(KOLOZSVÁR.) Szombaton délután esős borús időben, vasárnap már derűsebb napsütésben zajlott le a legteljesebb érdekeltség mellett a városi partfürdő uszómecénájában a KMSC uszóversenye. A kétnapos versenyen a legszebb teljesítményt a KAC uszói nyújtották. Csaknem valamennyi számban győztek:

100 m ifj. gyors: 1. Gálffy KAC 1 p 15.2 mp, 2. Jeney KMSC 1 p 20.1 mp, 3. Csipkés KAC 1 p 23.5 mp, 4. Széplaki KMSC 1 p 28 mp.

50 m leány hát: 1. Szőcs KAC 49.8 mp, 2. Bertalan KAC 54.8 mp, 3. Ágoston KAC 55 mp.

50 m ifj. mell: 1. Kun KAC 41 mp, 2. Csomós KMSC 41.2 mp, 3. Izrael Haggibbor 44.6 mp.

50 m fiugyermek gyors: 1. Drotleff KAC 36 mp, 2. Prekab KAC 42.2 mp.

50 m leánygyermek mell: 1. Kádár KAC 58.9 mp, 2. Kinta KMSC 74.4 mp.

50 m ifj. hát: 1. Muntján KAC 43.2 mp, 2. Jeney KMSC 51.3 mp, 3. Csipkés KAC 58.8 mp.

100 m férfi mell: 1. Báza KAC 1 p 43 mp, 2. Kun KAC 1 p 45.8 mp, 3. Kádár KAC 1 p 46.9 mp, 4. Csomós KMSC 1 p 48 mp.

100 m leány mell: 1. Selényi KAC 1 p 45 mp, 2. Ágoston KAC 1 p 52.4 mp, 3. Kádár II. KAC 1 p 59 mp, Selényi ideje egyéni és kerületi csúcs, de nem hitelesíthető.

200 m ifj. gyors: 1. Jeney KMSC 3 p 02.2 mp, 2. Csipkés KAC 3 p 27.1 mp, 3. Drotleff KAC 3 p 34 mp.

200 m leány mell: 1. Selényi KAC 3 p 54 mp, 2. Ágoston KAC 3 p 55.4 mp.

100 m ifj. mell: 1. Izrael Hagg. 1 p 42 mp, 2. Kun KAC 1 p 42.9 mp, 3. Kádár KAC 1 p 46.4 mp, 4. Csomós KMSC 1 p 50 mp.

50 m fiu hát: 1. Gálffy KAC 49.2 mp, 2. Drotleff KAC 49.9 mp, 3. Prakab KAC 55.6 mp.

100 m férfi gyors: 1. Jordáky KAC 1 p 17.6 mp, 2. Báza KAC 1 p 17.9 mp, 3. Jeney KMSC 1 p 20mp, 4. Széplaki KMSC 1 p 26 mp.

100 ifj. hát: 1. Muntján KAC 1 p 45.8 mp, 2. Jeney KMSC 1 p 47.3 mp, 3. Csipkés KAC 2 p 03.3 mp.

100 m leány hát: 1. Szőcs KAC 2 p 05 mp, 2. Ágoston KAC 2 p 07.9 mp, 3. Baráth KAC 2 p 20.2 mp.

4x50 m ifj. gyors: 1. KAC. A. Gálffy, Prakab, Csipkés, Drotleff 3 p 38.2, 2. KAC B. Lajtár, Kádár Muntján, Kun 3 p 03.1 mp.

50 m leány gyors: 1. Szőcs 47 mp, 2. Baráth KAC 49.3 mp, 3. Ágoston KAC 49.2 mp.

3x50 m ifj. vegyes: 1. KMSC-Haggibbor komb. Jeney, Izrael, Jeney II. 3 p 11.9 mp, 2. KAC A. Drotleff, Kádár, Csipkés 3 p

17.2 mp, 3. KAC B. Muntján, Prakab, Jordáky 3 p 24 mp.

A vízpolómérkőzések a nagyváradi együttes meg nem jelenése miatt elmaradtak.

Barátságos mérkőzések

(KOLOZSVÁR.) Echo—KAC 2:0 (0:0). A piros-fehérek az első félidőben többet támadtak, csatáraik azonban kinálkozó góllhelyzeteket nem tudtak kihasználni. Szünet után az Echo került frontra és két szerencsés akciójával megszerezte a győzelmet. — UEC—Haggibbor 5:3 (2:1). A vilamoscsapat küzdelem után győzött. Góllövők: Matias (3) és Pintea (2), illetve: Kleimann (2) és Kaufmann. — Victoria vegyes—KMSC 2:0 (0:0).

(MAROSVÁSÁRHELY.) Monopol—Sodronyipar 4:2 (0:1). A marosvásárhelyi csapat határozottabb fellépésével verekedte ki a győzelmet a jóképességi aranygyéresiek felett.

(TEMESVÁR.) Kinizsi—Juventus Temesvár 13:0 (7:0). A Kinizsi csatárai ontották a gólokat.

(NAGYVÁRAD.) Crisana—Electrica 1:0. A mérkőzés az első félidő 14. percében a nagy esőzés miatt félbemaradt.

Ausztrália 3:1-re vezet a jugoszlávok elleni Davis Cup zónadöntőben. Az ausztrál—jugoszláv Davis Cup zónadöntő második napján a Quist-Bromwich ausztrál pár 6:2, 6:3, 6:3 arányban győzött a Puncsecs—Kukuljevics jugoszláv kettős ellen. Quist 6:2, 6:3, 6:4 arányban verte Kukuljevicsot, s így a mérkőzés állása 3:1 az ausztrálok javára.

Remek magyar csúcs 10.000 méteren a BESZKRT versenyén. Budapestről jelentik: A BESZKRT vasárnapi atlétikai versenye nagy eseménye Szilágyi remek csúcsteljesítménye a 10.000 méteres síkfutásban. Ideje 30 p 49.7 mp, ami világszónylatban is kitűnő. Egyéb eredmények: 100 m: 1. Gyenes 10.7 mp, súlydobás: 1. dr. Darányi 14.93 m, 800 m: 1. Hires 1 p 56.8 mp, 200 m: 1. Gyenes 22.2 mp, 400 m gát: 1. Margó dr. 56.7 mp.

A Gáborny—Asbóth kettős nyerte a magyar férfi páros teniszbajnokságot. Budapestről jelentik: Magyarország férfi páros teniszbajnokságát a Gáborny—Asbóth kettős nyerte, amely a döntőben tüneményes játékkal 6:2, 2:6, 7:5, 6:3 arányban verte a von Cramm—Schröder német párost. A férfi egyes döntői során Cramm 8:6, 8:3, 7:3 arányban győzött Szigei ellen, Gáborny pedig 6:3, 6:1, 5:7, 6:3 arányban verte a bajnok Asbóthot. A vasárnapi mérkőzéseket Horthy kormányzó és felesége is végiggyőnyörködte.

Hét gólt lőtt a cseh válogatott a jugoszlávoknak. Prágából jelentik: Mintegy 30 ezer főnyi közönség előtt vasárnap délután játszották le a cseh—jugoszláv labdarugómérkőzést a Slavia-pályán. A mérkőzést nagy meglepetésre a csehek 7:3 (3:0) arányban nyerték meg az angolok ellen győztes jugoszlávok ellen.

Kitűnő formában vannak a japán uszók. Tokióból érkezett távirat közli hogy Arai a 100 méteres gyorsúszásban 57.4 mp-es kitűnő időt ért el. Nincs messze a világcsúcstól.

Vörös nyerte a Balaton-uszóversenyt. Siófokról jelentik: 2000 méteres távon vasárnap rendezték meg a Balaton-uszóbajnokságot, amelyet Vörös nyert el 37 p 04 mp-es idővel. A hölgyek versenyében Molnár Magda győzött. Ideje 38 p 46 mp.

Tizenegy nemzet nevezett az amsterdami evezős Európa-bajnokságokra, közöttük Románia és Magyarország is.

Rádió

KEDD, augusztus 29.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13:30: Lemezek. 14:10: Hírek. 15:10: Időszertű anyag. 19:17: Román zene lemezeiken. 19:55: Felolvasás. 20:10: Szarvas hegedűművész előadása. 21:40: Német dalok. 22: Hírek. 22:15: Táncczene. 22:40: Lemezek. 23: Hírek. 23:15: Vendéglői zene.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Ének zongorakísérettel. 13:40: Hírek. 14:30: Zenekar. 15:30: Hírek. 17:15: Mesék. 17:45: Hírek. 18:10: Cigányzene. 19: Előadás. 19:30: Szalonzene. 20:15: Hírek. — 20:25: Vidám felolvasás. 20:40: Tosca dalm. 22:40: Hírek. 23: Jazz zene. 23:40: Hírek. 24: Ének cigányzenével. 1:05: Hírek.

Hogyan tájékozódhatunk zsebhóra segítségével? Hogyan tájékozódhatunk zsebhóra segítségével? Az órát úgy fordítjuk, hogy a kismutató hegye a nap felé legyen: a mutató a saját árnyékát pontosan takarja. Most a kismutató és a közelebbi irányában levő XII-es szám közötti tér középső irányában, vagyis a kettő közötti szöveget felelve, van a „deli” irány. Tehát délelőtt: az óramutatók haladása irányában, délután: az ellenkező irányban kell a térséget felelni.

A Vöröskereszt intézménye

Sok szép és nemes egyetemes értékű intézménye van ennek a világnak. Gyakran hallunk például a Carnegie-alapítványokról, amelyeket a furcsa ellentétből összehozott amerikai milliommós Andrew Carnegie alapított. Carnegie, aki a pénz megszerzésénél nem volt túlságosan válogatos és könyörtelenül kereszttől gázolt üzleti ellenfelein, ha érdekei úgy kívánták, de a közönség javát sem kímélte, ugyanakkor pedig egészen szociális színezetű és bölcséleti elmélyűségű könyveket írt. Végül pedig sok-sok milliói egészségügyi alapítványokkal tette jórészt jóvá mindazt, amit a tőke „szentsége” nevében az emberiség ellen elkövettek. A Carnegie alapítványok ma a világ minden részében értékes segítő eszközei az egyetemes egészségvédelemnek. Vagy itt van például a Nobel-díjak ügye. Nobel Alfréd svéd mérnök, a gyilkos dinamit előállítója, különféle pusztító erejű találmányai révén rengeteg embert fektetett a sírba. Aztán mérhetetlen vagyonot szerzett, megelégelte ezt a furcsa és kétes dicsőséget és megeremtetette a Nobel-alapítványt, amely ma évről-évre a tudomány és irodalom legkiválóbbjait jutalmazza hatalmas díjakkal és felbecsülhetetlen szolgálatakat tesz az egyetemes emberiségnek. Említhetnők még a Carnegie-nél is kegyetlenebb eszközökkel dolgozó John Rockefeller egészségügyi alapítványait és sok más.

De talán a legjelentősebb és világ-vonatkozásokban legmegbecsültebb egészségvédelmi intézmény mégis a „Vöröskereszt Szervezet”. Miss Nichtin Florence kisasszony nevét, aki egyik lelkes terjesztője volt ennek a gondolatnak és egyik legmunkásabb angliai megteremtője, érdemes itt felemlíteni, hiszen róla és a Vöröskereszt Szervezet megteremtőjéről emlékeztek meg a legutóbbi svájci vöröskereszt kongresszuson. Ez a szervezet ma az egész világon mintegy 40–50 millió tagot foglal magában és 62 állam területén van kitűnően megszervezve. A vöröskereszt egyesületek munkáját lehetetlen nem a legnagyobb tisztelet, becsülés és szeretet alapján értékelni és méltatni. Milliós és milliós ember között, hetek, hónapok és évek óta megmenekülés és felgyógyulás és azt az áldásos tevékenységet, amelyet ez a szervezet több évtizedes munkássága folyamán már kifejtett, az emberiség történetének legszebb fejezetei közé kell sorolni.

Az emberszeretet és testvéries szolidaritás meghatározó jelenségeit és szíveinkbe markoló mélységes mozzanatait tünteti fel ezeknek a lepergett évtizedeknek vöröskeresztes krónikája. És gondoljunk csak ilyenkor arra, hogy milyen elszomorító állapotok uralkodtak évszázadokon át az egész világon, amikor a hadhivonultak sorait nemcsak a gyilkos pusztító fegyverek és eszközök ritkították megretentő számban, hanem rengetegen pusztultak el azért, mert esetleg nem vesélyes sérüléseikben nem volt, aki a segítségükre siessen. A járványoknak, a háború okozta különféle betegségeknek és sebesüléseknek leküzdésénél a Vöröskereszt nemzetközi intézménye soha el nem muló értékű tevékenységet végzett és felbecsülhetetlen érdemeket szerzett. Ezt az intézményt tehát mindenkinél érdemes szíve szerint támogatni, hiszen a Vöröskereszt Szervezetek nemcsak a háború idején, hanem a békés munkálkodás korszakaiban is áldásos szerepet töltenek be az emberiség életében. Jelentőségük pedig most a fenyegető világveszedelmek közepette csak nő és fokozódik. Névtelen hősei és hősnői vannak ennek az áldozatos, odaadó elismerésre és kitüntetésre, dicsőítésre igényt nem is tartó nagy-nagy emberbaráti tevékenységnek, amely valóban komoly és örök értékekkel véste bele nevét az emberiség tudatába.

Szeretnők azt hinni, hogy a Vöröskereszt áldásos intézménye munkáját ezután mindig inkább csak az emberiség

Módosítják az árdragítási törvényt és újra szabályozzák az ármaximálások rendszerét is

(BUCURESTI.) Bujoiu nemzetgazdasági miniszter a hírek szerint új rendszert kíván bevezetni az árak szabályozása terén. A miniszternek az az álláspontja, hogy a gazdasági élet terméskészítés törvényeit elsősorban is kereslet, illetve kínálat törvényét, érvényesíteni kell hagyni, csupán abban az esetben kell közbelépni, ha a visszaélések megakadályozásáról volna szó. A miniszter megkívánja szüntetni azoknak a személyeknek beleavatkozását az árak kérdésében, akiknek nincs hozzá a megfelelő képzettségük, másrészt pedig kellő törvényes alapjuk sincs meg erre. Szó van arról is, hogy egyesítik az árak ellenőrzésével kapcsolatos összes eddigi rendelkezéseket és azokat, amelyek nem időszertei, hatályon kívül helyezik. Az új rendszer életbe lépésétől egy időben érvényteleníteni fognak számos helyi jellegű rendelkezéseket is. Egyben szabályozást nyert a maximális árak érvénye. A miniszternek az a szándéka,

hogy törvényileg határozza meg: melyek azok az árucikkek, amelyeket a maximális árak rendszerébe bele lehet vonni. Ezt a rendszert semmi esetben sem terjesztik ki olyan árucikre, amelyek nem általános jellegű közszükségleti cikkek.

Az új rendszer értelmében tehát a maximális árak csak néhány olyan árucikre vonatkoznak, amelyekből jelentősebb mennyiségek kerülnek forgatás alá és a maximális árakat csupán a nemzetgazdasági minisztérium jóváhagyása mellett lehetne elrendelni. Ilyen módon azután olyan árakat állapítanak meg, amelyeknél egyaránt figyelemmel lesznek a termelők a fogyasztók és az eladók érdekeire.

A nemzetgazdasági minisztérium ugyanakkor intézkedett, hogy naponta kapjon jelentéseket az árak alakulásáról.

Máskülönben a miniszter azzal a tervvel is foglalkozik, hogy módosítani fogja az árdragítási törvényt.

Hatalmas fejlődést ért el az újjászervezett romániai posta

Stefan Catoiu a PPT vezérigazgatója sajtónyilatkozatban ismerteti a postai szolgálat tökéletesedését és az új munkatervet

(BUCURESTI.) Amikor a múlt év április havában Mihail Ghelmegeanu közlekedési és közlekedésgazdálkodási miniszter átvette tárcája vezetését, érdeklődésének központjában a román posta és táviró került. A miniszter néhány hónapi tevékenység után három új törvényt készített a nagyszabású állami intézmény részére és az új törvények világos és szabatos megszövegezésükkel el is érték azt a célt, hogy megjavítsák és kiszélesítsék a romániai posta és táviró működését, még pedig három irányban: A szolgálat új megszervezésével, a kihasználás új módjával és a személyzet gondos és lelkiismeretes tevékenységével.

A posta és táviró új törvényeinek II. Károly király Öfelsége részéről 14 hónappal ezelőtt történt szentesítése és életbe léptetése után, sőt már korábban is, a javulás és fejlődés öröndetes jelei voltak megállapíthatók a romániai posta és táviró szolgálatban. Az évforduló alkalmából Stefan Catoiu, a posta és táviró vezérigazgatója, nyilatkozatot adott a sajtó részére.

AZ ÚJ TÖRVÉNYEK ÖRVENDETES EREDMÉNYEI

— A romániai posta szervezéséről szóló új törvény — mondotta a vezérigazgató — pontosan meghatározza az egyes vezető szervek hatáskörét, az üzemvezetés és az ellenőrzés módjait és így módon megszüntette azt a régi rendszert, amely mellett gyakoriak voltak a hatásköri összeütközések. A második törvény, amely az üzemvezetést szabályozza, műszaki téren tett jelentős fejlődést lehetővé, modernizálva a használati eszközöket, amelyek alkalmazkodtak a háború utáni gazdasági viszonyokhoz, de egyben új bevételi forrásokat is teremtett a posta részére, amely így módon ma már azzal a kiegyensúlyozott költségvetéssel dolgozhat, amelynek hiányát hosszú időn át érezték.

— A harmadik törvény, amely a személyzet szabályzatát foglalja magában, áldásos hatása volt a romániai posta és táviró intézményére. A pályázatok kiírása lehetővé tette a leg-

megfelelőbb személyzet kiválasztását, az előléptetések szabályozása pedig fokozta a munkakedvet és a lelkiismeretességet. Nagyszabású útjára ennek a törvénynek, hogy a korábbi 167 rang és osztály helyett mindössze 38-at állított fel, a régi 443 fizetési osztályt pedig 80-ra egyszerűsítette le.

A NAGYSZABÁSÚ ÁTSZERVEZÉS

— A postai személyzet új beosztásának módja 435 tisztviselő nyugdíjazását tette lehetővé és 1400 új tisztviselő felvételét segítette elő annak a több, mint ezer elbocsátott alkalmazottnak a helyébe, akik használhatatlan elemek voltak és tevékenységük csak káros volt a posta intézményére. A szabálytalanságok, a sorozatos sikerkasztások rendszere teljességgel megszűnt.

— Az üzemvezetés kereskedelmessé tette lehetővé a postai üzemek közötti lezárást, a feladás és kézbesítés alakításainak leegyszerűsítését és a kézbesítés meggyorsítását. Az egységes bélyeg bevezetése, amely bélyeg magában foglalja a repülő- és a kulturális bélyeg árát is, valamint a CFR-en történő szállítás ugynevezett francare-bélyege meggyorsította a szállítást és lehetővé tette 26 kezelő iroda megszüntetését. A telefonon továbbított táviratok rendszere, amelyet a feladó lakásán levő telefonon mondhat be a postának, amelyet a címzett lakásán levő telefonon közölnek vele, a közönség kényelmét szolgálja, a fix szövegű üdvözlő táviratok és ünnepi táviratok bevezetése az éjjeli és ünnepnap pót díjak megszüntetése mind a közönség előnyét szolgálják. A statisztikai osztály újjászervezése 260 millió lej értékű, restancia feldolgozását tette lehetővé, a fővárosba és a nagyobb gócpontokba bevezetett expressz szolgálat pedig a legmodernebb eszközökkel és uton bonyolítja le a kézbesítést.

NAGY A FEJLŐDÉS MŰSZAKI TÉREN IS

— Műszaki téren is nagy fejlődést ért el a romániai posta. A fényképek-

erre a segítségre szükség van.

Országok és nemzetek fölött van így meg a rendkívüli jelentősége ennek az intézménynek, amelynek mindig és mindenütt adassék csak tisztelet, becsület, szeretet, pártfogás és elismerés.

nek távirati uton való közölhetése céljából két kilowattos belinograf-gépet vásárolt a posta, amely Londonnal biztosított tökéletes összeköttetést, ezenkívül 200 kilométeres hosszú új táviróvonalat épített, 1800 kilométer hosszúságban kicserélte a régi vonalakat és 115 új mozgóposta-kocsit iktatott be a vasuti forgalomba. Ezekre a nagyszabású befektetésekre 102 millió lejt költött el a PTT.

— A pontosan kidolgozott tanulmányi és munkaterv alapján további 215 millió lej befektetése folyamatban van. Ebből az összegből 34 millió lejt fordítanak a táviróhálózat kicserélésére, 40 millió lejt a drótnélküli táviró kibővítésére, 60 millió lejt a postai szolgálat újjászervezésére, 81 millió lejt pedig új épületek emelésére. Mindezt a nagyszabású újjászervezés és kibővítés munkáját Mihail Ghelmegeanu miniszter kiváló szakértelme és lelkes munkássága tette lehetővé.

A PTT új terveivel kapcsolatosan Stefan Catoiu vezérigazgató kijelentette, hogy a postai személyzet fizetését közelebbi újólág rendezik, új mérnököket és műszaki embereket vesznek fel, racionalizálni fogják az egyes szolgálati ágazatokban a munkát, fokozni fogják a posta bevételét, 56 új gépkocsit állítanak be a csomagkiszállítás meggyorsítására, megjavítják és kibővítik a drótnélküli táviró szolgálatát, amely ma már nemcsak Európával, hanem Amerikával is zavartalan összeköttetést biztosít és a PTT a szállítási gyors lebonyolításának biztosítása érdekében szoros kapcsolatot teremt meg nemcsak a CFR-rel, hanem a polgári repülőársaságokkal is. Renoválni fogják a fővárosi postapületeket és a nagyszabású munkaterv megvalósításánál a posta vezérigazgatója feltétlenül számít a tisztviselők és alkalmazottak lelkiismeretes munkájára, az újjászervezéshez és kibővítéshez szükséges anyagi alapokat pedig biztosítja a bevezetett új rendszer és szellem, amely 372 millió bevételi többletet nyújtott a PTT részére az 1939–40. költségvetési évben és ez az előirányzatot lényegesen meghaladó bevételi többlet lehetővé teszi a nagyszabású tervek maradéktalan realizálását.

Újabb adományok a hadfelszerelési alapra

(BUCURESTI.) A hadfelszerelési alapra legújabbban a következő adományok érkeztek:

Az Unirea CFR klub, amely Pascaniában székel, 1200 lejt adományozott, a Krassó megyében élő Brosteni község közössége 983 lejt, a Krassó megyében élő Brosteni község hadirokkantjainak egyesülete 267 lejt, Bucegi tartomány autómunkásainak céhe 2240 lejt adományozott a hadfelszerelési alap javára. A Dambovitamegyében élő Bucsan községben tevékenykedő és Ioan J. Dallesről elnevezett kultur-otthon 2270 lejt, a Lapusamegyében élő Zubresti községben működő és Mihály nagy vajdáról elnevezett kultur-otthon 600 lejt. Végül pedig az Ismail megyében élő Spasca község előjárósága 4896 lejt. A hadfelszerelési alapot gyarapító adományok összege állandóan szaporodik.

— Bezúta a szekér a kereskedő kiskertjét. Szepsiszentgyörgyről jelentik: Nagy János gazdálkodó árpával megrakott szekérével haladt az uton, amikor egy szembejövő gépkocsitól az ökrök megijedtek és a szekérrel felrohantak a gyalogjáróra. A súlyos teherrel megrakott szekér Lázár Kálmán kézműves kereskedő üzlete kirakatának vágódott, amelyet betört. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

— Borsót kompenzációs uton is ki lehet vinni. A kormány annak idején megengedte a borsó kompenzációját különleges kompenzációval. A Banca Națională most közli, hogy Franciaországba borsó kompenzációs uton nem vihető ki, hanem csak a román-francia külkereskedelmi és fizetési egyezmény szerint.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portyázott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos órával reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznap megjelensre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a hajfényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

GYERMEKKOCSIRA van szüksége? Gyári árban beszerezheti Premier gyermekocsi gyárban, Cluj, Str. Anton Pan 6. (2520)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2531)

9000 lejtől modern dióhálók, kombinált szekrények, rökamiék, lakksizolt konyhák eladó. Cal. Victoriei 25. Aszalosnál. (3100)

MAKULATURA, ujságsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

PAPLAN varró ráma olcsón eladó. Str. Bravilor 2. felső csengő. (3211)

ELADÓ egy jókarban lévő betegtolókos. A legmodernebb önkormányozható és hajtó, tömött gummikkal. Egy szobai toailette (WC) szintén jókarban, modern kivitellben. Ért.: Cal. Reg. Ferdinand 114. földszint, jobbra első ajtó. (3212)

NE adja el arany- ezüst tárgyait, csakis Szilágyi ékszerésznek, Str. Reg. Maria 7. mivel a beváltás a bukaresti legmagasabb napi árfolyam szerint folyósíttatik. (T2534)

JÓKARBAN lévő sportkocsi eladó. Str. Serpuitoare 13. (3045)

ELADÓ finomkivitelű francia és kétajtós hálók, gyökér ebédő és különböző kombinált szobák a legolcsóbb árban. Str. Moldovei 17. (2984)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban veszek, dus választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1810)

ELADÓ 2 szvettér bolyháló gép. Guháné, Str. Rugului 34. (3063)

ÓCSKA ruhákat és télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Piața Unirii 18. (2897)

ELADÓ Cluj-Someseni ut elején házhely 278 négyszögöl és a Str. Regalá 58. sz. alatti házhely, 126 négyszögöl. Ért.: Dr. Persigan Romulus ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Carol II. N. 13. (2647)

EBÉDLŐSZÖNYEGEK 2x3 450 lejtől csak Str. Francisc David 10 alatt kaphatók. (2081)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, felémelt árban veszek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (3186)

ELADÓ haboskőris ágy, éjjeli szekrény, antik asztal, mosdó, függöny, stb. Piața Mihai Viteazul 32. ajtó 7. (3162)

JÓKARBAN lévő 4 lábu morzsoló eladó. Cojocna, Cara (Jud. Cluj). (V3246)

PARCELLA eladó Someseni fürdő közelében 55.000 lej. Érdeklődni Ágoston, Str. Secuiesc 10. (3101)

ELCSERÉLNEM bárhol használható 2 HP Ganz villanymotorom 3 HP-re, Illyés Károly Turda, Reg. Ferdinand 6. (V2658)

ELADÓ jókarban „His Master's” patefon lemezzel, jókarban Singer karikahajós varrógép, Str. Avram Iancu 42. szuterin. (3270)

ELADÓ szekrény, ágy, gyermekszék, kék. Cal. Reg. Ferdinand 96. (3264)

EGY mély gyermekocsi eladó. Str. Romulus 57. (3258)

BÉLYEGEK olcsó áron. Románia sorozatok, Ungaria, Österreich 1850-1930. Megtekinthető Str. Bucovina 28. d. e. 9-11. d. u. 4-5. (V3269)

ELŐ ponty érkezett és naponta friss dunai hal kapható Hajnal halcsarnokban, főposta mellett. (3279)

KÜSZÖRÜGÉP, menetvágógép, szíjtárcsák, előtét, vasgerendák különböző méreteken, vaslemez 4-8 mm. vastagságban, körfűrészlapok, „Gall” féle csuklós lánc, fogaskerekek, kukorica morzsoló, stb. kapható. Silvania S. A. Cluj, Enescu 1. Telefon: 3184. (3262)

KÁLYHÁT keresek megvételre. Ugyanott nagy ablak keretek eladók. Str. Drágulina 19. háztulajdonos.

ELADÓ A. Muresan ut elején emeleten új ház 1.500.000 kisebb házak is vannak, eladók belvárosban. Érd.: Str. Traian 15. ajtó 2. d. e. 8-9, d. u. 2-4. Szabónál. (3292)

NŐI varrógép, söberágy, női ruhák, kabátok eladók. Str. Berthelot 15. Gidali. (3294)

JUTÁNYOSAN eladó keményfa háló, Singer varrógép és egyéb butorok. Str. Dragos Voda 1. (3295)

GYERMEK sportkocsi eladó. Str. Avram Iancu 17. Házfelügyelő. (3298)

ÁLLÁST KERES

ASZTALOS és mázó munkához értő egyén bármilyen munkát keres. Cim: Tóth Béla Deva, Str. Zamfirescu 14. (3122)

INTELLIGENS, németül, románul jól beszélő leány, több évi gyakorlati állást keres gyermek mellé. Leveleket „28 éves” jelígre Dávid Márton Sibiu, Ocnei 22 továbbít. (V2659)

FŐZÉS, sütés, befőzésben perfect háztartás állást keres magányos nőnél, vagy urnál, vagy kisebb családnál, kizárólag városban, esetleg anyahelyettesnek. Leveleket „Urinó” jelígre kiadókba kérek. (V2659)

PAPLANT varrok, házhöz is megyek. Marosánné, Str. Muncitorilor 60. (3257)

SIKLÓDY Paula ápolónő 8 évi gyakorlattal ajánlkozik privát beteghez, vagy szanatóriumba, vagy orvosi rendelőbe, igazolványokkal ellátva. Cimeket Str. Vasile Lupu 12. (3260)

JÓMEGJELENÉSÜ fiatal árvaléány házvezetőnő állást keres magányos urnál, vidékre is. Leveleket „Árva leány” jelígre a kiadókba. (3254)

KÖZÉPKORU román, kath. magányos nő képzettséggel szabók és varrok fehér és ruhaneműt. Szívesen vállalnám szolid háztartás vezetését takarékosan, izletesen főzők. Cal. Victoriei 138. (3275)

PERFEKT román, német, magyar gépirónő és magyar gyorsíró állást keres. „Gépirónő” jelígre. (3282)

PERFEKT víz, vas és manikűröző nő állást keres. Cim a kiadókban. (3296)

ÁPOLÓNŐ beteg mellé ajánlkozik, vidékre is megy. Cal. Moșilor 29. (3297)

ÁLLÁST KAPHAT

EGY megbízható fiatal szolga felvétetik a Royal moziba. (2657)

ÜGYES munkásokat keresünk. Fabrica de Basma Schul, Cluj, Str. Salcâm 27 sz. (3062)

KERESEK egy jó munkás borbélysegédet azonnali belépésre, fizetés megegyezés szerint. Kiszolgáló katonai előnyben. Frizeria Russu, Câmpia Turzii. (VT2684)

JÓ kádársegédet felveszek jó fizetéssel. Rosenberg kádármester. Dej, Tg. de vite 15. (V2649)

JÓLFOZÓ mindenest keresek. Cal. Moșilor 57. (3104)

MINDENES szakácsnőt keresek. Cim a kiadókban. (3130)

VASÖNTÖKET felveszünk. Uzinele de fier, S. A. Str. Negru Voda 1. (2654)

KENYÉRÜZLETBE elárúsitónót keresek garanciával. Cal. Moșilor 22. Apart. 3. (3252)

Péküzem keres üzemvezetőt

ki a beolvasást is ellátná. Elsőrendű munkaerők ajánlatait fizetési igényekkel és referenciákkal „Megbízható” jelígre a kiadóhivatal továbbít.

KIFUTÓFIUT, ügyesét felveszünk. Jelenkezni: Str. Memorandului 6. emeleti irodában délutánként. (3201)

MESTERKÖNYVVEL rendelkező hölgy fodrászt keresek, nem szükséges, hogy aktív részt vegyen. Ugyanott gyakornokot azonnali belépéssel felveszek. Cimeket a kiadókba „Hölgyfodrász” jelígre. (3196)

KERESEK október 1-re perfect víz és villanyszerelő házimestert, lehetőleg román. Ajánlatok „Házmaster” jelíge alatt a kiadókba. (3267)

EGY ügyes fiatal mindenest nő egésznap konyhai munkára felvétetik. Str. Florilor 19. Jelenkezni 3-4-ig. (3219)

ÉLELMISZERIPARI vállalat keres ügyes raktárnokot. Ajánlatokat „Kereskedő” jelígre a kiadókba kérjük. (3274)

ROMÁNUL tudó kiszolgáló ügyes leányt vagy fiut felvesz Regal kávéház ruhátára. (3276)

KÉTLAGU család keres középkorú főzőt tudó jobb asszonyt. Cim a kiadókban. (3277)

FŐZNITUDÓ mindenest bejárónót keresek. Str. Reg. Maria 46. III. 15. (3278)

VARRÓLEÁNYT és kézilányt felveszek. Albert Ilonka, Str. Neculcea 8. (3302)

RENDSZERETŐ, megbízható mindenest, esetleg mindenest bejárónót egész napra felveszek. Str. Reg. Maria 35. cukorkaüzlet. (3289)

SZOLGÁT, jól biciklizőt felveszek. Str. Gh. Sion 4. földszint. (2280)

PERFEKT varróleányokat, ügyes kifutóleányt vagy fiut felvesz szalon Wollheimer, Str. Saguna 15. (3157)

JÓCSALADBÓL való fiut borbéltalnalnak felveszek. Str. Paris 76. Frizeria Jakab. (2656)

PERFEKTÜL főző bejáró, vagy bentlakó szakácsnőt keresek szept. 1-re. Cal. Reg. Ferdinand 56-58 II. em. bal. (3299)

KERESZTÉNY elárúsitónót felveszek trafikba 10.000 lej kaucióval. Cim a kiadókban. (3301)

KÜLÖNFELEK

OLCSÓN adok zongora órákat kezdőknek és haladóknak, diplomás zongoristáknak. Ugyanott komplett madárjávör hálószoza-butor eladó. Cal. Regele Ferdinand 77. földszint jobbra, apartement 1. (2893)

SZAKSZERÜ gyermekocsi javításokat, festést, kárpitozást és mindenemű nikkelezést olcsó árak mellett eszközöl Premier Cluj, Str. Anton Pan 6. (T2521)

MENÜ étlap szerint 18. vacsora étlap szerint 12 lej. Kihordásra is. Este gratar és frissen sülték. Str. Memorandului 11. (2432)

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik befutókat házár fatermelő cégnél, Str. Gh. Barițiu 28-a. Rodna Veché állomásról. (2641)

POLOSKÁT, molyt, svábbogarat, egeret patkányt, stb. véglegesen kiirt „Polynea” laboratórium Paragáz osztálya. Str. Cons. National 3. (Főpostánál) Telefon: 3475. (3223)

MÁSFÉLÉVES leánygyermekemet uricáládhoz adnám jó bánásmód mellett 1500 lej havi fizetéssel. (3251)

SZABÁS, varrás tanítása Geltech Edit, volt ipariskolai tanárnőnél, Str. Regalá 38. szám. (3117)

ELVESZETT Tomi nevű drótszörű. Megtalálójá jutalomban részesül, Muresan, Saguna 16. Telefon: 12-12. (3272)

SZOMBATON délután eltűnt egy 50 éves, közepertmetű, buskomor férfi, Joan G. Stefan. Fekete nadrág és mellény volt rajta. Aki tud valamit róla, értesítse hozzátartozóit, Str. Simnicei 10 alatt. Mint vendég van Kolozsváron. Igazoló okmány nincsen nála. (3271)

SZIMPÁTIA és Mért is vagyok szegény miért nem válaszol? (3283)

IDŐSEBB nő keres nyugdíjas nőt, vagy férfit, akit családtagnak tekintenek. Lehet gyengélkedő is. Cim a kiadókban. (3288)

IZLETES kóser ebédet adok 25 lejtől. Intelligens nőnek butorozott szoba kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 89. ajtó 16. Ugyanott ebédlőberendezés olcsón eladó. (3291)

FELKÉREM azon egyént, aki augusztus 28-án reggel fekete pénztárcámat, benne Pál Károly névre kiállított vasuti igazolvánnyal, tévedésből elvitte, szíveskedjék eljuttatni a „Jóestét!” kiadójába. (3300)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó lej 600-ért. Str. Bogdan P. Hasdeu 38. Értekezni 40 alatt. (2828)

HÁROM szobás, komfortos lakás azonnalra kiadó. Cal. Moșilor 54. (2535)

BORBÉLYÜZLETNEK és női fodrászat-céljára legjobb helyen kiadó ütlethelyiség lakással havi 2200 lej. „Biztos megélhetés” Értekezni Kozák István borbélyüzletében, P. Mihai Viteazul 15. (3069)

KIADÓ azonnalra villanegyedben 2 üres uccal, napos, nagy szoba, virágos kertszéssel, faskamrával. Budai Deleanu 13. sarkház. (3015)

KIADÓ 2 szoba, konyha, villannyal 1600 lejtől. Str. Cicio Pop 22. (3131)

KÉT iskolás izraelita kislányt koszt, teljes ellátással olcsón elvállalok. Str. Regele Ferdinand 103. S. M. (3152)

SZOBA, konyha olcsón kiadó. Maxim, Calea Victoriei 118. (3255)

URINÓ szép komfortos lakásában melyik nyugdíjas ur bérelne lakást. Családtagnak tekinteném. Cim a kiadókban. (2967)

SZOBA, konyha, speisz kertes házban kiadó. Str. Iuliu Cezar 3. (3198)

KIADÓ egészséges 3, esetleg 4 szobás, modern, komfortos lakás. Tudor Vladimirescu 16-a. Érdeklődni emeleten a háztulajdonosnál. (3273)

KOMFORTOS lakásban teljes ellátást kaphat egy jócsaladból való iskolásfiu. Str. Reg. 83. inf. No. 6. (3263)

KIADÓ november 1-re 2 nagy parkettes szoba, irodának, vagy szalonnal is megfelelő. Naționala, Str. Reg. Maria 6. (3286)

LAKÓTÁRSNÓT keresek Dermata közelében. Érd.: Str. Horea 6. ajtó 14. Ugyanott fehérnemű ruha varrást, kötött ruha készítését vállalom. (3365)

KIADÓ két földszinti vízkagylós szoba, verandával, kertes házban. Főposta mellett. Str. Cons. National 3. (3222)

SZÉP terem és öt irodahelyiség azonnal kiadó a volt Munkás Otthonban, Str. Văii 7. sz. alatt. (2513)

KIADÓ szoba, konyha, parkettes szoba, fűthető verandával, valamint 1 szoba, Str. Anton Pan 6. (3281)

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorozott erkélyes szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 3. (3284)

EGÉSZSÉGES, üdülésre is alkalmas nagy butorozott szoba, ugyanott egy kis butorozott szoba villában kiadó. Str. Regala 24. (3285)

EGY különbejáratu féregmentes kis butorozott szoba azonnal kiadó Str. Reg. 83. Infant. No. 3. (3286)

KÉT szoba, konyhas lakás uccai, kiadó 1800 lejtől. Str. Trecătoare 7. (3287)

KIADÓ azonnalra különbejáratu butorozott szoba fürdőszoba használattal. C. M. Foch 43. Apart. 7. (3290)

LAKÁST KERES

Német családnál

lakást keres tisztviselő. Ért.: Goga, Uzina le Electric SA Cluj. (3074)

KERESEK külön telken 2 szobás, konyhas olcsóbb lakást, esetleg megvételre. Dr. Szabó, Str. Aron 1. szám. (3073)

KERESÜNK építési felszerelések lerakározására alkalmas zárható raktárhelyiséget nagyobb udvarban, vagy kertben. Drumart, Str. Sincai 11. (3261)

NEGY szobás, modern kertes lakást keresek, központhoz közel, külön telken szept 15., esetleg október 1-re. „Állami nyugdíjas főmérnök jelígre. (3293)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A szerenád. Végig színes csodás rendezésű világfilm. Főszereplők: Jeanette MacDonald és Nelson Eddy. A film előtt új Paramount világhíradó.

SELECT MOZGÓ: Az egész világ dalel. Ehhez a filmhez felirat nem szükséges, minden jelenete vidám, teli dalokkal, táncokkal és zenével. Fősz.: Alan Jones (a Tarantella hőse) Judy Garland, Fanny Brice.

THALIA MOZGÓ: Szombattól kezdve szenzációs kettős műsor: I. Stan és Bran, mint alpinisták. II. Oxfordi diákok. Robert Taylor világfilmje. Előadások: Szombaton és vasárnap 5 órától folytatlagosan, hétfőtől pedig 3, 6 és fél 10 órakor.

ROYAL MOZGÓ: Hatalmas szezonnyitó premier. 4 világsztár egy nagyszabású filmben: Joan Crawford, Margaret O'Sullivan, Robert Young és Melwyn Douglas a Kisértés órája-ban. Csodálatosan mély és emberi film, melyben az életnek egy drámája perreg le a néző előtt, mely az emberi szívkehez szól. Előtte új Metro híradó. Számozott helyek. Telefon: 3705.

URANIA MOZGÓ: A regiment gyermeke. Mosollyal és könnyel teli film, egy kis fiucska története. Fősz.: Jeanne Boitel, az „Örvény” feledhetetlen hősnője, Constant Rémy és Gabriel Lafarguette a, 9 éves csodagyermek.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két világláger. I. Harc az aranyért. Filmdráma. Fősz.: George Brent, Olivia de Havilland, Claude Rains és Margaret Lindsay. II. A veszedelmes asszony. A legnagyobb sikerrel elért filmláger. Tánc, zene. Fősz.: Bette Davies, Henry Fonda és Margaret Lindsay.

Felemelik a nemzetközi szállítási díjtételeket. Londonból jelentik: A nemzetközi eseményekre való tekintettel a nemzetközi szállításokat biztosító vállalatok úgy határoztak, hogy a Földközi-tengerre és a Gibraltáron túli intézett hajószállítmányoknál a biztosítási díjtételeket felemelik. A felemelést esetenként bírálják el és a Londonból kapott utasításoknak megfelelő díjtárfak fogják alkalmazni.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 29. Kedd.
Róm. kat.: Ker. Ján. fv. Prot.: Er-
neszt. Ort.: Tâierea cap. Sf. Ioan.
Izr.: 14 Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

FŐ AZ EGÉSZSÉG

Paul Bourget, a francia regényíró, szeretett sokáig aludni, rendszeresen csak délfelé bujt ki ágyából.

— Nem szégyeled magad? — pörölt vele egyik barátja — hiszen a hasadra sütt a nap.

— Nem is hiszed, mekkorát tévedsz, mikor azt hiszed, hogy a délelőtti órákat átszomsz — felelte Bourget. — Nem alszom én olyankor, csak ébren álmodom. Sőt a reggeli órák idején támadnak a legértékesebb ötleteim: szemlét tartok fölöttük, bírálgatom és rendszerbe foglalom őket, egyszerűen: dolgozom.

A legközelebbi napok egyikén későn felbont megint beállt Bourgethez szigorú barátja. Persze az ágyban, hirtelen lelte az író. Kiméretlenül felébredt.

— Az Istenért — mondta aggódva, — hagyd már abba a munkát, hiszen agyondolgozod magad...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 26-ától szeptember hó 2-áig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa Emil gyógyszerára, Stefan cel Mare-tér.

— MIT KIVÁN MÁMA A KÜZÖN-SÉG? Művészi munkát, olcsó pénzért. Ezen kívánságoknak megfelelően dolgozik a FOTOFILM.

Fotofilm
CLUJ STR. REG. MARIA 6. TEL. 33-45

— **ÚJABB KIRÁLYI TÖRVÉNYRENDELET.** Bukarestből jelenti a Rador: Őfelsége II. Károly király törvényrendeletet irt alá a bírói testületben történő áthelyezésekről.

— **Beiratkozások az állami kereskedelmi tanonciskolába.** A Saguna-uca 11-bis. szám alatt Kolozsváron székelt állami kereskedelmi tanonciskola szakmai tanfolya mára a beiratások szeptember 1-10. napján történnek, délután 15-19 órák között. A javítóvizsgák szeptember elsején délután 3 órakor lesznek a szeptemberi tanfolyam abszolváló vizsgái pedig szeptember 11 és 12 napjain délután 3 órakor. Azok a tanulók, akiknek joguk van és akik erre a vizsgára való előbocsátásukat kívánják, kérésüket személyesen adják be az igazgatósághoz szeptember 1-2. napjain, délután 15-19. órák között. A tanítás szeptember 15-én kezdődik. A szerződött tanoncok az iskolai év kezdetével azonnal tartoznak beiratkozni. Ezekre a tanfolyamokra a következő kereskedelmi ágazatokban foglalkozó tanulók kötelesek beiratkozni: Fűszer, vendéglő, vasáruháza, fészekáruháza, világítási eszközök áruháza, tej és sajtermékek, kávé árusító üzletek, bor és szeszkereskedések, sóáruháza, kályhárak, kályha és fűdőszoba berendezések árusításával foglalkozó üzletek, haláruháza, ruházati cikkek, könyvek, vászonárak, selyemárak cégei, továbbá más olyan kereskedelmi ágazatokban foglalkoztatott tanulók, akik a tanoncserződés kötelezettsége alá esnek. Azokat a munkaadókat, akik a náluk foglalkoztatott tanulóknak a tanonciskolába való beiratásának szabályozó kötelezettségeket nem tesznek eleget, 1000-10.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják, a szakmai előkészítésre és az ipar gyakorlására szóló törvény 166. és 177. szakaszai alapján.

— **Beiratások a Marianumba.** 1. Az elméleti leányliceumba a beiratások augusztus 25-től 31-ig tartanak, délelőtti 9-1 óra között. A javító vizsga szeptember 1-én, az I. osztályos felvételi szeptember 4-én, az V. osztályos felvételi pedig szeptember 7-én lesz. 2. A kereskedelmi leányliceumba a beiratások augusztus 25-től 31-ig tartanak, délelőtti 9-1 óra között. A javító vizsga szeptember 1-én, az V. osztályos felvételi pedig szeptember 5-én lesz. A vizsgák mindkét tagozaton reggel 8 óra kor kezdődnek. A tanítás kezdetét később közöljük. 3. Az elemi leányiskolába a beiratások szeptember 1-étől 10-ig. A „Veni Sancte” 10-én lesz. — Az igazgatóság.

— **Az abessziniai kávé megjelent a világpiacon.** Rómából jelentik: Az olasz kormány állami érdekeltségű külkereskedelmi társaságot alapított, amely az abessziniai Kaffa-vidék, Galla és Sidamo tartományok kávétermését viszik ki külföldre és értékesítik. Az Abesszin kávészállítmányok már meg is je-

— **Folyik az eljárás a bukaresti munkakamara volt elnöke ellen.** Bukarestből jelenti a Rador: Ilia Calciu a bukaresti munkakamara volt elnöke ellen folyik az eljárás. Hir szerint Calciu kihallgatása során mások bűnrészességét is leleplezte, úgy, hogy nincs kizárva, miszerint az ügyből kifolyólag további vádemelések lesznek azon a címen, hogy a bukaresti munkamara és a munkakamarai szövetség vagyonát hűtlenül kezelték.

— **AZ ISKOLAI TANÉV KEZDETE.** Jelentették Bukarestből a Rador híradása alapján, hogy a nemzetnevelésiügyi minisztérium az iskolaév kezdetét legújabb döntésével szeptember 13-ra halasztotta. A minisztérium ugyanakkor az iskolák igazgatóságaival közölte, hogy azoknak a gyermekeknek tandíj-át, akiknek édesapját katonai gyakorlatra hívták be, évharmadi három rész, letben is elfogadják. A beírásnál tehát ezek a gyermekek csak az első évharmadi tandíj egyharmadát kötelesek fizetni.

— **URANIA MOZGÓ:** Csak néhány napig látható még Gabriel Lafarguet 9 éves francia csodagyermek filmremek:

A REGIMENT GYERMEKE

Fősz.: Jeanne Boitel Constant Rémy.

— **Bépalota lesz a CFR kiűresített szatmári igazgatósági épületéből.** A szatmári CFR felügyelőség megszüntetésével megürült hatalmas irodaépület, hir szerint, bérpalotává alakítják át.

— **Öt évi börtönrre ítélték a gyilkos legényt.** A marosvásárhelyi bünygyi tábla most tárgyalta Imre Vendel 18 éves csikmindiszent legény gyilkossági bűnperét, aki november 26-án összeveszett Urus György nevű legény vetélytársával és azt két késszurással megölte. A bünygyi tábla a gyilkos legényt most 5 évi súlyos börtönrre ítélt.

— **A gépjárművek adója.** Bukaresti jelentés szerint a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a gépjárművek adóját a benzin árába fogja beszámítani.

— **Emelkedtek a rizsárak.** A rizshántolók felemelték a rizs nagybani árát 4 lejjel, azzal az indoklással, hogy Japánból a rizskivitel nagyon megnehezült.

— **Elismert céhek.** A hivatalos lap augusztus 22-iki száma közli azt a munkaügyi minisztériumi rendeletet, amelyben a munkaügyi miniszter több cég jogszemélyiségét elismeri. Ezek között a következő erdélyi és bánati céhek vannak: Magántisztviselők Marostartományi céhe Nagyszeben székhellyel, Textil és ruházati ipari munkások Szamosmartományi céhe Kolozsvár székhellyel.

— **Felemelték a növényi olajak árát.** A növényi olajgyárak kartellje a Legfőbb Kartelltanácsból nemrég engedélyt kapott az olajnak kilogrammonként 7 lejese emelésére, ugyanakkor azonban a kartell az árakat 28 lejéről 35 lejre emelte fel. A nemzetgazdasági miniszter figyelmeztetésére a kartell a napokban az árát 35 lejre leszállította, amely most már végleges.

— **Németország hatalmas rez- és kaucsukvásárlásokat eszközöl Angliában.** Londonból jelentik: A Harmadik Birodalom, az angol lapok jelentése szerint Németország rengeteg kaucsukot és rezet vásárolt minden elfogadható áron. Többek között 3000 tonna rezet, úgy, hogy a nagy kereslet következtében a rez ára az angol piacokon 44 fontsterlingről tonnánként 44 font 14 schilling és 9 pencére emelkedett. A legutóbbi időben németr észről Angliába történt rezvásárlások össz-súlya megközelíti a 10 milliót. Ugyancsak hasonló arányban történnek a kaucsukvásárlások is. A Harmadik Birodalom csak a legutolsó két nap 4000 tonna kaucsukot vásárolt Angliában, augusztus első felében pedig összesen 17.000 tonnát, ami az előző hónap középarányosának több mint a kétszerese.

— **Folyik az eljárás a bukaresti munkakamara volt elnöke ellen.** Bukarestből jelenti a Rador: Ilia Calciu a bukaresti munkakamara volt elnöke ellen folyik az eljárás. Hir szerint Calciu kihallgatása során mások bűnrészességét is leleplezte, úgy, hogy nincs kizárva, miszerint az ügyből kifolyólag további vádemelések lesznek azon a címen, hogy a bukaresti munkamara és a munkakamarai szövetség vagyonát hűtlenül kezelték.

— **AZ ISKOLAI TANÉV KEZDETE.** Jelentették Bukarestből a Rador híradása alapján, hogy a nemzetnevelésiügyi minisztérium az iskolaév kezdetét legújabb döntésével szeptember 13-ra halasztotta. A minisztérium ugyanakkor az iskolák igazgatóságaival közölte, hogy azoknak a gyermekeknek tandíj-át, akiknek édesapját katonai gyakorlatra hívták be, évharmadi három rész, letben is elfogadják. A beírásnál tehát ezek a gyermekek csak az első évharmadi tandíj egyharmadát kötelesek fizetni.

— **URANIA MOZGÓ:** Csak néhány napig látható még Gabriel Lafarguet 9 éves francia csodagyermek filmremek:

A REGIMENT GYERMEKE

Fősz.: Jeanne Boitel Constant Rémy.

— **A Romániában élő gépkocsitajdonos magyar állampolgárok figyelmébe.** Bukarestből jelentik: A bukaresti magyar királyi követség felszólítja a Romániában állandó lakással bíró gépkocsitajdonos magyar honosokat, hogy saját érdekükben mielőbb jelentsek be a követségen a következő adatokat: név és keresztnév, utlevél száma, foglalkozás, lakcím, a gépkocsi forgalmi száma, gyártmánytípus és motortípus.

— **A film megbotlik.** Tizenöt évvel ezelőtt történt Neubabelsbergben, Berlin mellett. Rengeteg műszaki és művészi felkészültséggel rendezték ott akkor, a később nagyszerű „Die Nibelungen” című mozgóképet. Attila nagyszerű vadregényes hun sátra ott állott az óriási téren és a fantasztikus tábor-tüzek magasra fellobogó lángjai csodálatossá varázsolták annak az ötszáz embernek az arcát, aki mint Attila vadászai serege izesztő győzelmi táncot ugrált a négy felfelvőgép előtt. Három teljes éjjelen át ott táncolt a legfurcsább ruhákba öltözött ötszáz izesztő alak. A felvétel irányítók a legnagyobb figyelemmel nézték a nagy munkát. Jónéhány hét múlva — az óriási mozgóképek első része már elkészült — Lang Frigyes, a mozgóképek rendezője levetítette a hun tábor jeleneteit. Mint ilyenkor mindig, most is ünnepies csöndben folyt a kép lepergetése, de a csöndet mindenek meglepetésére és rémületére felzavarta Lang, aki felugrott székéről, maga is mintha hun táncot járt volna és mintha elvesztette volna a józan esztét, úgy mutogatott az ártatlan vászonra és dühöngött: „Mi ez? Hát ezt nem vette észre senki? Mindenki nézett, de „senki sem látott”. Ide nézzetek, ti hülyék! — kiáltott Lang. — És végre mintha hálgyog hullott volna le mindenek szeméről: a kép előterében a legvadabb hun vitéznek a tánc közben a magasba lódított hatalmas karján világosan és félreismerhetetlenül ott diszlett egy ezüst — karkötőóra.

— **A tartós hullám veszélyei.** Egy amerikai orvosi lap beszámol több olyan égési sebesülésekről, amelyet hölgyek tartós hullám készítés alkalmával szenvedtek. Fejmosás után a nedves hajat celluloid-fésűvel fűzték össze, az pedig — véletlenül a villanyáram közelébe jutva — meggyulladt. Csaknem mindegyik égés harmadfoku volt és csunya hegesevést okozott a hajas fejbőrön. Egyesek még a kezüket is megégették, amikor az égő fésűt ki akarták rántani, két esetben pedig még a ruha is meggyulladt és égési sebeket okozott a test egyéb részein. Most mozgalmal indult meg, hogy hatósági rendelet tiltsa meg a celluloid-fésűk használatát a tartós hullám készítés alkalmával.

A piac legújabb eseményei

„Textintern” kolozsvári textilnagykereskedés második moratórium kérésének a törvényszék helyt adott.

— **A kolozsvári polgármesteri hivatal szeptember 16-ára versenytárgyalást hirdet 200 darab egyenruha beszerzésére.** Ezeket az egyenruhákat a városi uccasprókok számára szerzi be a polgármesteri hivatal.

— **Az utóbbi napokban a következő ingatlan tulajdonosok jelentették be, hogy házat akarnak építeni:** dr. Angelina Alexandru Andrasiu, Gen. Poetas-uca 19. számú telken emeletes házat építtet Fajk Ödön vállalkozásában. Földszintes házakat építtetnek: Papp József Banatului-uca 19. szám alatt, Szabó Imre Cicio Pop-uca 69. szám alatt, Szabó Miklós V. Lupu-uca 39. szám alatt, Sámson Laura pedig Str. Mărăsesti 65. számú telken.

— **Egy kolozsvári pénzintézet tárgyalásokat folytat több székelyföldi magyar bankkal annak érdekében, hogy a kolozsvári intézettel fúzióra lépjenek.**

— **A kolozsvári polgármesteri hivatal szeptember 19-én versenytárgyalást tart a Kis-Szamos egyik hídjának javítási munkálataira.** A költségvetési előirányzat 153 ezer lej, a munkálato-
kat a szerződés aláírásától számított 36 munkanap alatt be kell fejezni.

— **Vulkán-isten gyárakat hajt...** Rómából jelentik: A nemzeti önellátási munkaterv keretében egyre nagyobb szerephez jutnak a vulkáni erők, amelyek munkabafogásával Olaszország tűzelő- és géphajtóanyagbevitelét akár-
jakk csökkenteni. Toscanában egy gyár-telep már 19.000 lóerőnek megfelelő energiát termel a talajból áradó természetes gőzökkel. A gőzők turbinákat hajt-
tanak, amelyek áramfejlesztők forga-
tásával villamosságot fejlesztenek. Komoly tervek merültek fel ezzel kapcsola-
tban a Vezuviban rejlő hatalmas erők ipari kiaknázására. De nemcsak Olasz-
országban, hanem a földkerekség más részein is munkába próbálják fogni Vul-
caniust, a régiek tűzhányó istenét. A kaliforniai Sonoma-Countyben szintén villamosságot termelnek már a föld-
alatti erők, Izlandban pedig épületeket fűtenek a hőforrások melegvizével. Olaszországban a kérdés különös jelen-
tőségű, mert az ország szűkölködik szénben és kőolajban s így a jövőben az ipari energiaellátás terén nagy sze-
repet szánnak a vulkanikus energiák-
nak.

— **Súlyos vasuti szerencsétlenség Kraiova közelében.** Bukarestből jelenti a Rador: A CFR vezérigazgatóságának értesítése szerint vasárnap reggel 5.55 órakor a Craiova—Calafat vonalon Sal-
cuta állomás közelében vasuti szeren-
csétlenség történt a következő körülmé-
nyek között: Liveziből utnak indították a 22 kocsiból álló 1663-as számú tehen-
vonatot. A 268-as kilométerkönlől a mozdony nem bírta tovább vontatni a rakományt és ezért a szállítmány egy részével elindult Salcuta felé, a kocsik többi része pedig a sín páron maradt. Még tisztázatlan körülmények között a livezi állomásról némsokkal ezután el-
indították a 1157-es száma személyvo-
natot, amely belefutott a sín páron ma-
radt teherkocsiba. Három kocsi teljesen összeeszedett. Pintilie Ioan fékező, akit a teherkocsikon hagytak azok őrzésére a fék mellett elaludt és az összeütközés alkalmával életét vesztette.

— **Megkezdődött az Erdélyi Múzeum Egyesület vándorgyűlése.** Az Erdélyi Múzeum Egyesület vándorgyűlése Gyergyószentmiklóson szép keretek között kezdődött meg. A megérkező vendégeket Vákár József pápai kamarás, ör-
ményszertartású román kath. plebános üdvözölte nagy érdeklődő tömeg jelen-
létében lelkes szavakkal, amelyekre báró Jósika János, az egyesület elnöke válaszolt. Vasárnap délelőtti folyt le a megnyitó diszgyűlés, délután pedig meg-
kezdődtek a szakosztályi előadások, amelyekről még részletesebben beszámolunk.

Németország határzár-intézkedéseket alkalmazott Skandinávia és Lengyelország felé

Az új európai helyzet miatt lemondott a japán kormány — Gróf Csáky magyar külügyminiszter a budapesti olasz követtel tanácskozott — Berlinben sajtóértekezletre hívták egybe a külföldi újságírókat

(RÓMA.) (Dunaposta.) A Messagero londoni tudósítás alapján azt a hírt közli, hogy az angol hadiflottának utasítása van, miszerint egy konfliktus esetében azonnal vegye ostromzár alá a német kikötőket, valamint a Németország felé utban levő német hajókat. Ugyanakkor jelentik, hogy a Suez-csatorna Földközi-tengeri bejáratánál az őrségeket megerősítették és a palesztinai angol ezredeket készenlétbe helyezték.

BERLIN HADIINTÉZKEDÉSEI

(BERLIN.) (Dunaposta.) Az élelmiszerekre vonatkozólag életbeléptetett hatósági vásárlójegy érvénye nem vonatkozik a tojásra, kakóra, kenyérré, buza- és rozslisztre és burgonyára. A szövőanyagoknál csak a hadsereg által lefoglalt készletek fölösleget lehet forgalomba hozni. A Deutsche Dienst szerint az intézkedések csak idejében való gondoskodást jelentenek. A vendéglők és szállodák utasítást kaptak, hogy az ételapon legfeljebb 10 félé ételt szerepeltethessenek, köztük legalább egy halfélét.

NYILASKERESZTES TUNTEZÉSEK MAGYARORSZÁGON

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Ismeretes, hogy a rendőrség a nyilaskeresztesek vasárnapra hirdetett gyűlését és felvonulását, amelyeket a budapesti német és olasz követségek elé tervezték, betiltotta. A képviselők erre gépkocsikon a követségek elé hajtottak és ott felállva jobbkar felemeléssel némán tüntettek a két ország mellett. Közben mintegy 200—300 főnyi tömeg gyűlt össze, amely nyilas jelszavakkal és nyilaskeresztes röpiratokat osztogatva tüntetni akart, de a rendőrség gyorsan szétoszlatta őket. Hasonló tüntetéseket kíséreltek meg a magyar főváros más pontjain is, de a rendőrség erőfeszítéssel mindenütt szétoszlatta a tömeget. Közben 66 előállítás történt. Szegeden a Csillagbörtön előtt akartak tüntetni a nyilaskeresztes képviselők és a tömeg, de a rendőrség közbelépése és a közben hirtelen megeredt zápor szétzavarta a tüntetőket.

A BUDAPESTI OLASZ KÖVET CSÁKY MAGYAR KÜLÜGYMINISZTERNÉL

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A „Hétfé Reggel” közlése szerint gróf Teleki miniszterelnök vasárnap a hivatalában dolgozott. A déli órákban pedig fogadta Csáky gróf külügyminisztert, aki ezután munkatársaival tanácskozott, majd a budapesti olasz követ látogatását fogadta.

HENDERSON NYILATKOZATA

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Henry Procter őrnagy, angol konzervatív képviselő, Arthur Henderson munkügyi miniszter és más Budapesten tartózkodó angol személyiségek a külügyi hivatal felhívására lemondottak a Szlovákiába és más országokba tervezett utjukról és hazautaztak Angliába. Elutazása előtt Henderson a „Hétfé Reggel” munkatársának nyilatkozott. Kijelentette, hogy az utóbbi években számos nemzetközi feszültség fenyegetett azzal a veszéllyel, hogy miatta indokolatlanul népek milliói vészre jutnak volna. Pedig egyetlen igazi ok a háborúra a népek becsületét, létét, biztonságát és szabadságát veszélyeztető komoly jelenségek lehetnek. Ez az eset pedig szerint most sem forog fenn. Hiszi, hogy a mostani viszály is valami békés megoldást talál. Kijelentette, hogy Anglia látja, miszerint vannak Európában még egyes orvosokra váró kérdések, de ezek megoldását az idevonatkozó folyamat esetleges lassúsága miatt sem szabad erőszakos eszközökkel megzavarni. Anglia minden

vitás kérdés békés és megfelelő elrendezését kívánja elősegíteni. Majd utalt Magyarországra szerepére, hangsúlyozva, hogy Magyarország függetlenségét minden európai nemzet igen fontosnak tartja és a Duna-völgyében élő népek együttműködésének megszervezésénél

Magyarországnak jelentős szerepe is jut. Henderson nyilatkozatát így zárta be: — A helyzet kétségtelenül igen súlyos, de amíg diplomáciai békítő munka és egyeztetések folynak, addig nem szabad feladni a reményt a békés kibontakozásra.

Berlin újabb intézkedései

(BERLIN.) (Rador.) A Berlinben tartózkodó külföldi újságírókat a propaganda minisztériumban sajtóértekezletre hívták meg.

(POSZAN.) (Rador.) A Havas iroda jelenti: A német hatóságok lezárták Gorzykie és Miezykut városok között a határt és mindenütt szöges drótkadályokat helyeztek el még vasárnap délután 5 óra 15 perckor.

(POSZAN.) (Rador.) A Havas iroda jelenti: Az a vonat, amelynek vasárnap reggel 7 óra 6 perckor kellett volna Zduńból Branchenbergbe érkeznie, nem érkezett meg. A német hatóságok közölték a lengyel hatóságokkal, hogy ez a vonat többé nem mehet át Lengyelországba. Ugyanakkor jelenti, hogy a határról egyetlen vonat sem érkezett 22 óra 13 perc óta és nem is indult.

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A lapok jelenti, hogy Németország vasárnap éjjel lezárta Dánia felé a Gedsher-Warnemünde felé eső határt. A határ lezárásával más határpontokon is hasonló intézkedés történt és amint a lapok írják, jelenleg Németország teljesen el van így szigetelve Skandináviától.

(DANZIG.) (Rador.) A Havas jelenti, a hatóságok megtiltották mindenféle repülést a szabad város felett.

AZ ANGOL KATONAI MISSZIÓ HAZAFELÉ TART

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) Az angol katonai misszió Moszkvából visszatérően Helsinkin át vasárnap este ideérkezett. Hétfőn reggel pedig folytatta útját London felé.

A TITOKZATOS UTAS

(LONDON.) (Rador.) A Havas jelenti: Berlinből jövet vasárnap éjjel repülőgépen titokzatos utas érkezett a német nagykövetségre. Ennek a személynek kilitét a legnagyobb titoktartással kezelik. Abban a pillanatban, amikor elhagyta a német követséget, az újságírók megkérdezték, hogy kicsoda és így felelt: Nem tudom, ki vagyok. Egy óra múlva a hestoni kikötőbe három személy érkezett és közülük egyik német repülőgépen azonnal Berlinbe vette útját. Politikai körökben azt hiszik, hogy a német kormány valamelyik kiküldöttjéről van szó. Illetékes angol körök viszont nem tulajdonítanak az ügynek komolyabb jelentőséget.

Hatalmas tűz pusztított Ploestiben a Columbia petróleum vállalat telepén

(PLOESTI.) Hatalmas tűz pusztított tegnap reggel a Columbia petróleum-vállalat telepén. Az egyik desztilláló készülék, amely teljes üzemben volt, váratlanul felrobbant. A tisztító készülék működését ellenőrző munkások közül Gheorghe Petrescu és Vasile Jordache munkások a robbanás következtében keletkezett tűz felcsapó lángjaitól súlyos égési sebeket szenvedtek. A hatalmas szélben a lángnyelvek gyorsan harapóztak el és megsemmisítéssel fenyegették az egész telepet. Az üzem gépházából leadott vészjelekre csakhamar megjelent a helyszínen a petróleumvállalat házi tűzoltósága, valamint a városi tűzoltó-

ság is és Maneca Mihail kapitány, valamint a Columbia mérnökeinek irányítása mellett megkezdtek az oltási és mentési munkálatokat. Az oltást a Sapogen elnevezésű műhellyel folytatták és több órán át tartó megfeszített munka után végre sikerült lokalizálni a tüzet, amely több, mint félmillió lej kárt okozott. A robbanásnál, illetve a tűznél megsebesült munkások állapotát közöl Gh. Petrescu állapota válságosra fordult. Az eddig lefolytatott tűzvész-munkák során még eddig nem tudták pontosan megállapítani, hogy a petróleumkészülék felrobbanását és az ebből keletkezett tüzet tulajdonképpen mi okozta.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT

— Szülők figyelem! Megérkezett a legújabb kötény-model, leánygimnáziumok részére, minden napos viselésre. A torlódás elkerülése végett, kérjük az igen tisztelt vevőközönséget, a bevásárlást mielőbb megejteni szíveskedjenek. „HECALES” áruház, Cluj, Gal. Regele Ferdinand 9.

Katonát gázolt a gyulafehérvári autó

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Súlyos kimeneteli gázolás történt vasárnap délután az Avram Iancu-utcában. Az Alba Iulia 36. jelzésű autó, amelyet Jánosi Jakab sofőr vezetett, be akart hajtani a Foris-garázsba, de eddig még meg nem állapított körülmények között elgázolta Madac Vasile közlekedőjét, aki a baleset következtében jobb kezét, ballábát törte és kisebb-nagyobb zúzódásokat szenvedett. A katonát beszállították a sebészeti klinikára, a sofőrt őrizetbe vették és megkezdték kihallgatását.

Pop Traian, az állami javak minisztere Szamosújváron

(GHERLA—SZAMOSUJVÁR.) Dr. Pop Traian, az állami javak leltár-minisztere Ursu kabinetfőnök kíséretében tegnap Dérről jövet Szamosújvárra érkezett. A miniszter hivatalos szemlést tartott a városházán és legteljesebb megelégedésének adott kifejezést a közigazgatás menete és annak olyan irányítása felett, amelyet Szamosújvár polgármestere végez a város egész lakosságának javára. Tüzetesebb tájékoztatta magát a miniszter a városi és állami javak folyamatban levő leltározási munkálatairól és legteljesebb megelégedését fejezte ki a folyamatban levő munkálatok szakszerű elvégzéséért. Pop Traian miniszter szamosújvári szemleutja után Kolozsvárra utazott.

LEGUJABB SPORT

(BUCURESTI.) (Rador.) A nemzeti bajnokság új időszaka szeptember 14-én kezdődik a következő programmal: Victoria—Venus Kolozsváron, CAMT—Amea Temesváron, Juventus—Sp. Studencesc Bukarestben, Gloria-CFR—Ripensia Galacban, UDR—Rapid Resicán és Unirea-Tricolor—FC Carpați Bukarestben.

Predealon az atlétikai versenyek keretében Románia két-két kosárlabda válogatott csapata is összemerít erejét. Kosárlabdában Románia B—Románia A 18:14, kézilabdában Románia A—Románia B 18:16. A mérkőzéseknek kétezer nézőjük volt.

— Kereskedelmi alkalmazottak szakmai értekezlete. A kolozsvári rövidáru-kötött, szövött és bazaráru szakmában alkalmazott kereskedő ségedék augusztus 29-én, kedden este 7 órakor szakmai értekezletet tartanak a magántisztviselői cég Jorga-ucca 16. szám alatti helyiségében.

— Adományok. Köszönettel nyugtázuk N. N. 20 lej adományát a szegények részére.

— Betörők Jártak a M. Foch uccában. Özvegy Csiky Lajosné, M. Foch-ucca 59 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak lakásába, ahonnan 15 ezer lej értékű ruhaneműt emeltek el. A rendőrség folytatja a vizsgálót.

Angol író érdekes cikke Mihály gyulafehérvári nagyvajda nevelési módszeréről

(II. és befejező közlemény.)

Victor Bolitho ezután érdekes cikkét folytatja: „Nagy igazság az, hogy Anglia, Románia, Belgium és Jugoszlávia mai trónörökösének nevelésében a demokratikus elvek érvényesülnek. Nincs senki úgy megköti a tilalmakkal, mint a régiek. Mihály nagyvajda, román trónörökös maga mondotta, hogy szíveskedjék könyvolvasó és a szívetében olvasással szórakozik. Különösen Edgar Wallace tetszik nekem” — mondotta. Mire Bolitho megjegyzi, hogy vajjon mit szólna ehhez néhai Viktória angol királyné férje? Majd az angol publicista ismét rátér romániai élmeire.

— A románnyelvű tanfolyam befejeződött és kijöttünk Mihály trónörökösével együtt az iskolából. A beszélgetésünk angol nyelven folyt, de különösen megelégnék akkor, amikor a gépkecsikről esett szó. A nagyvajda kedves nevetett és tekintete egészen átmelegedett. Láttam, hogy most már a trónörökös számára ismerős területen vagyunk. Közbevetőleg meg kell jegyezni, hogy az én számomra annál nehezebb területen, mert én például — mondja Bolitho — nem tudom megkülönböztetni a karburátort a hengertől. — Amikor ott ketten beszélgetve álltunk, egy kedves esemény történt, amely meggyőzött engem azokról a kitűnő és igazán alapos nevelési elvekről, amelyek mellett Mihály herceget nevelik.

— Nemrégiben a Fekete-tengeren volt — mondotta egyik informátorom — egy román cirkáló fedélzetén és viharba kerültünk. Rendkívül veszélyes volt a helyzet, de Mihály herceg csodálatos bátorsággal viselkedett. Egy tiszt, aki a fedélzetén volt, a herceg közvetlen kíséretében, elmesélte, hogy a nagyvajda a legteljesebb hidegvérrel tanusította és csak azt a kívánságát fejezte ki, hogy ne mondják meg a dolgot királyi atyjának. Ez az én egyetlen aggodalmam — jegyezte meg akkor a herceg.

Bolitho ezután elmeséli, hogy Mihály nagyvajda rendkívüli szeretetnek örvendő osztálytársai között, akik mindig a legmelegebb és legodaadóbb szeretettel és a legteljesebb közvetlenséggel veszik körül. Ennek a kitűnő nevelési módszernek tulajdonítható, hogy Mihály nagyvajda talentuma egyre fejlődik és nevelésében egyre tökéletesül. Bolitho megjegyzi, hogy beszélt az iskola vezetőjével, aki ezeket mondotta: „A mi intézetünk igazi iskolaigazgatója Öfelsége II. Károly király.”

Mihály nagyvadjának természetszerű hajlama van a műszaki kérdések iránt. Ezen a téren kivételes képességekkel rendelkezik és korához képest tele van ösztönöszerűen helyes megérzéssel és a legjobban ítélőképességgel. Megtörtént, hogy egy hétig a nagyvajda valóságos munkatanulmányutat végzett egy gépkecsigyárban. Minden a kedve és izlése szerint történt, ami az idevonatkozó tudását csak még jobban fejlesztette. A nagyvajda más különben, amikor az idő kedvező, legalább hetenként egyszer az erdőre megy, eltávolodik az iskolai könyvektől és megismerkedik a természettel, mert Románia életében az erdőkitermelésnek nagy jelentősége van.

— Bukarestben hallottam — írja tovább Bolitho — hogy egy ízben Mihály nagyvajda iskolatársaival együtt észrevette, hogy egy falusi szekér a sáncba fordult. A nagyvajda gondolkodás nélkül társaival együtt a bajba jutott falusiak segítségére sietett és a szegény falusi valósággal megdermedt a csodálkozástól, amikor megtudta, hogy a segítségére sietők között ott van Románia leendő királya is.

— Jól esik nekem kissé elérzékenyebb módon írni ezekről a dolgokról — jegyzi meg végül Bolitho, — mert ezek a történetek mentesek min-

A sport fogalma és az olimpiai játékok

Miután az 1936-os berlini olimpiász teljes filmje városunkba másodszor is eljutott és azt nagy sikerrel vetítették, szükségünk tartjuk alábbi cikk közlését, hiszen külsőben állunk a tizenkettedik olimpiásznak, tehát érdekes tükröképet fogunk ugyanis nyerni a cikkiról, az eddigi megtartott olimpiákról.

(KOLOZSVÁR, aug. 21.) Kétségtelenül helytelen a sport fogalmát az olimpiai játékokkal összekeverni, azonban már előre kell bocsátanunk, hogy a sport helyes fogalmazása nélkül, vagy megbukott, illetve meg sem született volna az olimpiai játékok ideális elgondolása, mely ma már nemzetek és népek ifjúságát teszi komoly erőpróba a testedzés fair küzdelmében.

Ha a sport fogalmát úgy értelmezzük, hogy az játékot jelent, úgy akkor mindenekelőtt elsősorban az amatőr-sportra kell gondolnunk, mert ennek legfőbb célja, hogy az ifjút kiemelve a munka mindennapi egyhanguságából és olyan szórakozást nyújtson neki, amely egyrészt fizikailag, tehát testének egészséges fejlődését biztosítja, másrészt új gondolatokba vezet és ezáltal szellemét is felfrissítheti. Az amatőr-sporttal szemben áll a professzionista sport, azonban miután az ifju sportoló kizárólag ennek a sportágnak él, tehát semmilyen más foglalkozást nem üz, ennél fogva célja nem más, mint: életcél.

A sport magábanvéve nemcsak szórakozást, hanem egy magasabb célt jelöl meg, melyet még a görögök állapítottak meg az ókorban, igen helyesen: a sport, a test és a lélek egymással harmonizáló egészséges fejlődését jelenti, vagyis idezzük a Juvenalis szatirából vett híres idézetet: „Mens sana in corpore sano”, azaz „Ép lélek” a kifogástalan jellem és a tiszta szellem csakis az „Ép testben”, azaz edzett, egészséges szervezetben fejlődhet ki.

A sport fogalma ebben az értelemben forradalomszerűen hatott a világ ifjúságára és ma már ott tartunk, hogy a sport nemcsak hatásos eszköze lett társadalmi érintkezésünknek, hanem legtöbb helyen kulturmértékű szolgál egyes nemzeteknek. Ha tehát a sport népszerűsége, illetve a népek barátságának harmonizálására fog szolgálni, úgy nem hagyhatjuk idézetlenné Pierre de Coubertin bárónak a modern olimpiász alapítójának szavait, amikor 1925-ben harminc évi szakadatlan munka után átadta helyét a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöki székében gróf Baillet Latournak, a NOB mai elnökének: „Európát nem a politikai és a gazdasági helyzet állítja helyre, hanem az ifjúság helyes nevelése és irányítása.”

Herakleitosztól máig

Az ókori görög történelem, a legtöbb monda szerint Herakleitosztól nevezte meg az olimpiai játékok megtestesítőjének. A görög kultúra nivójának emelkedésével, párhuzamosan Krisztus előtt 884-ben, Iphatos a híres spártai törvényhozó reorganizálta az olimpiai játékokat olyformán, hogy azoknak négyévenként való megrendezését és a többi görög kis államok meghívását határozta el. Kezdetben a 37-ik olimpiáig csak a felnőttek küzdelme volt az olimpiász, de ettől fogva az olimpiászokon részt vettek az ifju sportolók is.

Érdekes, hogy milyen mértékben szaporodtak az egyes sportágak az olimpiász programján. Például a 14-ik olimpiáig csak rövid távfutás szerepelt a programon és csak ezt követően vették programra a hosszútávfutást, a kombinált birkózást, lövésnyit stb.

A 100-ik görög olimpiász után már egész komoly formákat öltöttek az olimpiai versenyek. Így többek között az

den snobizmustól és igazán emberi és királyi gondolkodásra és viselkedésre vallanak. Az volt különben a célom, hogy megfelelő képet adjak arról a kiegyensúlyozott nevelésről, amely egy amúgy is mélyen érző lélek lelki továbbfejlesztését kívánja minden lehe-

gyes sportágakban tiztagu versenybírák voltak, akik előzőleg egy évig a versenyszabályokat kellett tanulják. Olimpiai tanács működött, ahová a felbuzgások folytak. Az olimpiai győztesek jutalmazása a legfenségebb keretek között zajlottak le. A görög nép valóságos diadalmában ünnepelte az olimpiai győzteseket, akiknek jutalma több volt, mint egy hadvezéré. Athénben például 500 aranydrachmát, élete végéig adómentességet, nyilvános helyeken és színházakban életük végéig díszpályákat kaptak az olimpiai győztesek.

Kétségtelen, hogy ebben az isteni dícsőítésben, amelyben a görögök részvételtek az olimpiai győztesek, megmondásra kényszerítette a szomszéd államok sportoló ifjúságának a győzelmi mámor utáni lelkesülését.

Ezen elgondolás 1894-ben érte el tetőfokát, amikor is Pierre de Coubertin francia báró, Párisban egy nemzetközi sportkongresszust hívott össze az európai államok részvételével, melyen azonban csak kilenc állam delegátusa jelent meg. Itt határozták el a modern olimpiák rendezését a görögökön kívüli államok részvételével és az első Nemzetközi Olimpiai Bizottság, Hellas földjén az olimpiai gondolat ősházájában való megtartását, majd váltakozva 4 évenként más és más országokban való megrendezését. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökévé pedig Pierre de Coubertin bárót választották meg.

A nemzetközi olimpiászok sorrendje a következő volt: 1896-ban Athén, 1900-ban Páris, 1904-ben London, 1908-ban ismét Athén, 1912-ben Stockholm, 1916-ban Berlin kellett volna megrendezze, azonban a világháború miatt elmaradt, 1920-ban Antwerpen, 1924-ben másodszor Páris, 1928-ban Amsterdam, 1932-ben Los-Angeles, majd 1936-ban Berlin rendezte meg a tizenegyedik nemzetközi olimpiászt.

Most pedig a tizenkettedik olimpiász előtt ejtsünk egy rövid áttekintést a legutóbbi olimpiászról: Berlin szem előtt tartva az 1916-os olimpiász elmaradását, melynek megrendezése a világháború miatt nem kerülhetett sor, ezáltal minden eddigi olimpiászt felülmulva igyekezett azt megrendezni és ez teljes mértékben is sikerült, mert azon ötvenhat nemzet sportolói indultak. Berlin városa fennállása óta nem emlékezett olyan ünnepélyes napra, mint amilyenre az olimpiász napján volt. Kora reggeli órákban már óriási tömegek hullámoztak az uccán, majd dél felé megérkezett hét országon keresztül az olimpiai fátyla és délután ünnepélyes keretek között Hitler kancellár, Goebbels, Göring, a diplomáciai kar, gróf Baillet Latour, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökének stb. előkelőségei, több mint 110 ezer ember jelenlétében kezdetét vette a tizenegyedik olimpiász. Ezután megkezdődött az olimpiász diszfelvonulása a görögökkel az élen, ezt követően a többi államok sportolói. A felvonulást Németország zárta be. Ágyudörgések közepette felhúzták az ötkarikás olimpiai zászlót, míg maga Strauss Richard az olimpiai himnusz vezényelte, miközben a béke jelképezésére mintegy 30.000 fehér galambot engedtek fel. Az olimpiai esküt Ismayr volt világrekorder mondotta el az összes versenyzők nevében, majd kezdetét vette a tizenegyedik olimpiász, melynek eredményei már amúgy is ismertek, minden sportember előtt.

A tizenkettedik olimpiász rendezését Tokió kapta, azonban már 1936-ban Finnország tiltakozását jelentette be és kérte a Nemzetközi Olimpiai Bizottságot, hogy ítélje oda neki az olimpiász

tősséggel elősegíteni. Az eredmény pedig igazán kitűnő és számunkra nagy elégtétel tudni azt, hogy Románia, Anglia, Belgium és Jugoszlávia trónörökösai mindenben a mai idők demokratikus elveinek megfelelően nevelőd-

rendezését. A közbejött kínai-japán háború miatt Japán kénytelen volt lemondani a tizenkettedik olimpiász rendezését és így ez Helsinki-ben lesz megtartva, ahol máris óriási előkészületek folynak és így minden remény meg van arra, hogy a tizenkettedik olimpiász felülmulva az eddigi olimpiászokat, igazi erőpróba lesz a világ sportolójának.

Önagysága „inkarnációja”

Önagysága fölkel a padról, ahol a nap-fürdőhöz öltözve egészen egyszerű Patou-modellű shortban fektüdt egész délután. Hat óra, most kell jönnie Gyurkának. Önagysága komplikált és egész télen át tartó harcok árán kivívott nyaralásának Gyurka az egyetlen aktív öröme, aki minden este, mint napozó-séta-tánc-vacsora stb. partner teszi elviselhetővé a kies, de csöndes kis fürdőhely unalmát. Gyurka megjelenik, séta, majd megállanak a víz fölé emelt kis deszkaalkotmányon, ahonnan virgocok gyerekek fejest ugrálnak a vízbe. Mélyen elmerülve a rendkívül izgalmas témába, nem veszik észre, hogy ime, megjelent a fürdőhely ifjúsági ugróbajnoka, aki most állandó és izgatott érdeklődés mellett indul rohamra, hogy egy merész kettős szaltóval röpjön a vízbe. Mindenki a készülő eseményt figyeli, csak Önagysága nem, viszont ez csiklandozza az ifju ugronc hűségát, aki azonban könnyedén áll bosszút. Amint elrohan Önagysága mellett, ravaszul kiszámított fogással fellök egy gyereket, oly pontos technikával, hogy az egyenesen Önagysága lábainak esik teljes súlyával.

A deszkapadló sikos, csak egy sikoly halatszik. És a következő pillanatban a meglepett hölgy fejjel zuhan le, egyenesen a vízbe, mielőtt gavallérja, vagy bárki elkaphatta volna. Egy pillanatra elhül a vér mindenikében, mert Önagysága eltűnt a sós hullámok alatt, de már föl is bukkan, sikoltani akar. Ezzel azt éri el, hogy szája megtelik a kétezer fűtődő izzadmányával bőven telített sósvízzel, köhög, csapkod, fulladoz — de már egy ifju levente ott terem és két perc múlva Önagysága a parton van, megadva a mai nap szenzációját nagy esetével.

Igen, Önagysága a parton, de ájultan, most már az izgalmtól komoly és valóságos ájulásban, amelyen egyszerre husz alkalmi mentő igyekszik segíteni. Kettő a két karjával csinálnak mesterséges légzést, kettő a lábait rángatják olyan ütemesen, hogy ehhez aztán igazán csak a zene hiányzik (mondjuk egy divatos blúz) egyikük valahonnan ecetet kerített és azal igyekszik szétmázolni Önagysága arcán, száján, szemöldökén és minden egyéb fejre alkalmazott részén a különböző jelenlévő festékeket, ami teljes mértékben sikerül is, mire Önagysága felsóhajt sósan és keservesen: Aouh...

Él, él, él, zug a tömeg boldogan, mire az ugronc-bajnok megkönnyebbülve oldalra log el, majd egy hirtelen kerített divánra fektetve Önagyságát, (a hordágyon a fürdőszolga alszik, mióta ágyát kiadták egy fürdővendégnek), beszállítják a közeli szobájába, ahonnan az előkerült fürdőorvos mindenképp kizavar.

És ekkor Önagysága magához tér. Még egyet sóhajt, kiadósat. És a legtermészetesebb — első mozdulatának célja a tükröz. A tükröz, amelyből egy arc néz vissza reá, egy arc, amin nincsen szemöldök, (az ezt pótló, tussal művészielen rajzolt vonalat lemosta az ecet), nincsen napégette zománc, (lásd ecet), nincsen puder, nincsen szin, hanem van egybefolyt festék és tushalmaz alkotta térkép, maszat, kulimász, feketéből, fehérből, pirosból, barnából, közben az arcfestés aláépítését képező zsíros arckrém fényes vonalaival tarkítva — Önagysága nézi bambán, meredten, hangtalanul, mint egy sohasem látott ismerőst.

És az igazság valóban ez. Önagysága „ezt” az arcot sohasem látta. Természetes, hogy nem ismert reá. Talán meg is sértődik, ha valaki azt találna mondani, hogy ez ő: eredetiben.

Izé... Gyurka lovag másnap hiába ment ki a fürdőbe.

A short, a la Patou, nem jelent meg többé a strandon.

A short „és tartozéka” sürgősen elutaztak.

(E. B.)

E. A. RODRY
SZEMBEN
A HALÁLLAL

(45.)

Nem ismertem rá barátomra. Elképzelhetetlennek tartottam eddig, hogy valaki előtt megalázza magát. A szégyen és a tehetetlen düh összeszorította torkomat. Yale bámulatosan beleéltte magát szokatlan szerepébe. Ő, aki nem kért és nem adott irgalmat, úgy rimánkodott, mint egy gyerek.

— Még sohasem térdeltem ember előtt, de ha akarja ezt is megteszem.

Green szeme elégedetten ragyogott. — De meynyire, hogy akarom... Ilyen látványban még nem volt részem... Csak rajta. — Hájas tokája megett a visszafojtott nevetéstől. — Nos mi lesz? Elfogy a türelmem és egy golyót engedek az igen tisztelt barátjába... Ne ijedjen meg, nem akarom rögtön megölni. Egy haslövessel félórát is el-elhet.

A detektív arcán meglátszott, hogy nehéz küzdelmet vív önmagával. Lihegve kapkodott levegő után.

— Csak nem akarsz letérdelni ez előtt az állat előtt? — kérdeztem félörülten a dühtől.

A főnök ügyet sem vetett rám, szemem várakozásteljesen tapadt a detektívre. Szerettem volna eltakarni arcomat... Yale... a rettenthetetlen Yale letérdelt. Gondolataim villámsebesséssel kergették egymást. Mondják, hogy a halálraítelt emberek agyában a legképtelenebb dolgok fordulnak meg. Régen elmúlt, jelentéktelen események és személyek képe merül fel képzeletükben... Ez történt velem is... Az arabokra gondoltam, akik a sivatag homokjára kiterítik imaszőnyegeiket és Mekka felé fordulva könyörögnek Allahoz... Green ugyanilyen imaszőnyegen állt, míg Yale leborult előtte... Nem elégedett meg a térdepléssel és arccal a szőnyegre borulva leggyűlöltebb ellensége lábai elé vetette magát... Green vaskos alakja a valószínűtlenségig megnőtt... Most már torz keleti bálványhoz hasonlított. Exotikus istenséghez, aki élet és halálnak ura... Azt hiszem, ez volt életének legszebb pillanata... a következő már korántsem. Yale hirtelen megrántotta a szőnyeget és a puffadt bálvány elterült a földön. Estében magával rántotta társát is... Az óriás dühösen felordított és vaktában elsütötte revolverét... Yale felragadta az egyik székét és a csillárhoz vágta... Ösztönszerűen lebuktam az asztal alá... Éles tüvegcsörömpölés hallatszott és sötétség borult a szobára. Néhány elfojtott szitok hangzott el... majd egy éles lövés dördült... Most már csak egy gondolatom volt; szerettem volna meghiusítani Green menekülését... Ha ugyan még egyáltalán a szobában volt... Óvatosan kuszni kezdtem abba az irányba, ahol a nyitott rejtékajtót sejtettem... Alig haladtam azonban 2-3 métert, mikor váratlan akadályba ütköztem... Fel akartam egyenesedni, de rettenetes ütést éreztem a fejemen.

Mikor magamhoz tértem, az ágyban találtam magam. Kinzó fejfájást éreztem, melyet a hideg borogatás sem tudott enyhíteni. Az éjjeliszekrénylámpa halvány fénykörében Percy mosolygós arca jelent meg.

— Örülök, hogy jobban vagy öreg fiu. Már azt hittem, hogy nekem kell elmennem helyetted az esküvőre.

— Mi történt? ... Mi van Greennel?

— Elmenekült, miután alaposan fejbévágott téged.

— És társa?

— Néhány perccel ezelőtt vitték el a hullásközlő. A család nevében kértem a kocsiorok és részvétlétiratok mellőzését.

(Folytatása következik)

Mátrai Béla:

Kétvízközi Távirati Iroda

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Kétvízköz, az a városrész, ahol a boldog halandó pergette éveinek hol változatos, hol szürke napjait, többféle vonatkozásban volt nevezetes. Híresek voltak sok girbe-görbe sikátorai, eső utáni sártengetere, az uccákon fürdőruhában járkáló lakói, hol gyéren folyó, hol megdagadt piszkos patakja, jóhangu és verekedő jasszai, a sarkon mért jó bor és egyéb hasonló kiválóságai miatt.

De legnagyobb híressége, minden háltulgombolós és felnőtt lakójának büszkesége a hervadhatatlan érdemeket szerzett Lepcséné volt, a Kétvízközi Távirati Iroda, az Emberiség 1. számú Közellensége.

1.

Lepcséné mindent tud — ez volt a jelszó, amely válságos időkben végig viharzott az uccákon és Lepcséné valóban mindent tudott. Tudta, miről tárgyalt az angol minisztertanács, tudta, hogy mit keresett Rómában Csáky magyar külügyminiszter, tudta, miért utazott a Szentatyia kiküldötté Berlinbe, tudta három héttel hamarabb az összes csapatbehívásokat, tudta, hány halottja volt a legutolsó bombamerényletnek Palesztinában, mit kávézott a legutolsó diplomáciai reggelin Arita külügyminiszter, hogy mit akar Amerika az északi Sarkon, miért zavarognak Indiában a hindusok, mik Hitler legközelebbi tervei, hová megy nyaralni Mussolini. Az ő egyenes utasítására utazott el halászni Chamberlain miniszterelnök.

De ez nem minden. Bizalmasan fontos titkokat is közölt. Hogy hány főnyi haderő áll készenlétben Németország határain, hány korosztály rejtőzik a Maginot-vonal betonárkaiban, milyen csapatszállítások történtek Lengyelországban és mi lesz a várható eredménye a német-orosz meg nem támadási szerződésnek. Egyszóval mindent tudott. Kisujjából rázott ki olyan értesítéseket, amelyekért súlyos milliárdokat fizettek volna ki a különféle országok hírszerzői. Lepcséné maga volt a megtestesült Unintelligence Service.

2.

Az újságíró, aki lázas órákon keresztül segédkezett nap-nap után, hogy meghosszabbítsák életét annak a halálköltő csecsemőnek, akinek neve: Béke, minderről nem tudott semmit. Sőt, minél többet tudott, annál inkább kezdett rájönni arra, hogy egyre kevesebbet tud. Tudta azt, ha a világ bármely pontján két diplomata összeül, vagy golyó röppen és egy katona elterül, azt a világ néhány száz távirati irodája legkevesebb ezerféle beállításban fogja le-

adni. Az esemény megtörténik. Az első, aki változtat rajta, ha szándék nélkül is, az újságíró. Saját egyéni stílusában, megfelelően mindannak a tudatos és tudat alatti tartalomnak, amely énjét irányítja, megtelefonálja az eredményt. A hírt itt pofozgatják, gyurják, kommentálják, alakítják, aztán tovább repül. Embereken, gépeken, különféle erősségű szűrőkön keresztül eljut a lap szerkesztőségébe, ahol bizonyára csodálkozva nézi, amit a lap szerkesztője papírra vet:

— Nahát, nem ismerem magamra — gondolja magában, de nincs sok ideje gondolkodásra, mert máris forró ólomba öntve kifordul a szedőgépen. Megindul a körforgó gép, a hír sir, zokog, tiltakozik, de már az uccán fürge rikancsok hóna alatt repül.

Az újságíró tudja, hogy valahol a nagy hangú és ríktó nyomdabetétek mögött rejtőzik a valóság és tárja fel a tájékozottak és beavatottak magát. A hírszolgája, a hír kuli és jól tudja, hogy ma csak amit két kézzel megfog, az igaz.

3.

A jámbor polgár nem sejtí mindezeket. A lappal kezében vitatkozik a kávéházban és meg van győződve arról, hogy a világ szavai nyomán igazodik. Jól értesült. Többet tud minden újságírónál. Terjeszti a híreket. Örövend, ha ketten, hárman odaülnek asztalához és fálják a szavát. Mindent lát. Tudja, hogy lesz háború. Titokban örül minden izgalomnak és kéjeleg minden olyan hír hallatára, amely igazolja nézeteit. Mozgatja a húság. Hall valamit, felfújja, hozzátész, elvesz, aztán feltárlja: Na, nem megmondtam? Igazat nyugtalanít, titokzatosan mosolyog, pánikot kelt, sugdolózik és a hír nő, mint a vihar és a lavina, dörögve, villámolvá zug tovább.

Este lefekszik, pohárba teszi fogsort, megsimogatja kisfia fejét és felsóhajt: Istenem, milyen gonoszak is az emberek.

4.

Az újságíró, fásult, unalmas ember. Tudja azt, hogy egyszer meg kell halni és majdnem mindegy az is, hogyan fog történni. Tudja azt, hogy háború lesz, mert Kain kődarabbal verte agyon Ábelt, Hannibál elefántokkal akarta letiporni az rómaiakat. Metznél már ágypuval lőtték az ellenfelet és azért verték agyon, mert protestáns, a világháborúban azért harapott fübe, mert ántánt volt és nem központi és Sevilla köcsipkés templomában azért lőtték agyon, mert fasizta volt és nem anarchista. Így fog ez menni, amíg ember marad a földön. Az, aki utoljára

élve marad, bizonyára unalmában fogja felakasztani magát.

Az újságíró nem tud érdekes új híreket. Hiszen ami ma történik, az nem premier, hanem talán a 250-ik nagy előadás. Csak a színház és a közönség nagyobb. Ebben pedig Gutenberg és Marconi a hibásak. Közelebb akarták hozni egymáshoz az emberiséget és még jobban eltávolították őket.

5.

Ilyen gondolatokon törve fejét házaérkezik. Otthon már nagy lázban fogadják:

— Hallottad, hogy a németek bevonultak Budapestre?

— Nem. Csodálatos, lapzártakor jött el, de még nem hallotta.

— Kitől hallottátok?

— Lepcséné mondotta...

A pokol fenekére kívánja az eleven Kétvízközi Távirati Irodát. Érti, hogy ezeknek a felelőtleneknek köszönheti az emberiség, hogy eltűnt testvér és testvér között minden bizalom, helyet kapott a gyanu. Farkasszemét néz egy mással az ellenfél, tegnap még testvér. Érti, tudja, hogy tüzhányón táncolunk, hogy örvöngve jön felénk a vég és már a levegőben száll a szikra, amely felrobbantja ezt a sápadt, halott csillagok között rohanó puszkaporos hordót, de nem, a világ összes Lupsai és Kétvízközi Távirati Irodái nem hallgatnak el. Mindig vannak olyanok, akik szájtátva hallgatják. Miért? És ha egyszer mégis bögve elszabadul pattanó láncáiról a Pokol, akkor a világ Lepcsénéit félreállanak: Megmondtam, hogy így lesz — nyilatkoztatják ki és neki fognak hársnyát kötni. A háborút nem nekik találták ki. Azt végezzék el azok, akik még alig éltek, végezzék el a fiatalok.

6.

Nincsen remény? Így lesz ez? Így kell lennie? Hátha van valami kiút, reménysugár, fonál, amely a Labyrinthból kivezet. Ki tudhatja ezt?

Megyek. Érzem, hogy velem lép sok férfi. Száz, ezer, tízmillió. Elkerülhetetlen a háború? Ó, egy jó hír kellene. Kihez menjek? Kinyujtom kezem. Nem látok. Ajtó nyílik. Hagymaszag. Anglia vállalni fogja kötelezettségeit — írják a lapok. Máris meg kellene halni? Nem lehet. Jó hírt kérek. Kain jut eszembe, látom a véget, de jó hírért sóvárgok. Csontos kéz fog meg, reszketős hang szól:

— Jó napot, urfi.

Kinyitóm elkinzott szemem. Lepcsénénel vagyok...

Hongkong: a távolkeleti angol kereskedelem szíve

(LONDON.) Az utóbbi napokban sok szó esik a távolkeleti helyzettel kapcsolatosan Hongkongról, amely ellen a japánok most szárazföldi zárlatot készítenek elő. Hongkongon keresztül történik ugyanis, a Csang-Kai-Sek hadseregének a nagymennyiségű fegyver és lőszerszállítás. Hongkong igazi jelentőségét az a tény adja meg, hogy a távolkeleti angol kereskedelem szívének tekinthető. A kikötőváros 1841-ben került angol kézre, ma fontos tengerészeti támaszpont és a kínai tengerek felé fontos kulcsváros. Jelenleg 700 ezer lakosa van. Az angolok a közel százéves birtoklás során óriási összegeket költöttek Hongkongra, annak minél termékenyebbé és civilizáltabbá való tételére, illetve megerősítése céljából. Évente 750—800 ezer különféle vízijármű fordul meg a város mellett a tengerbe torkoló folyam pedig körülbelül 600—700 különféle hajó, amelyek Kína belseje felé biztosítják a forgalmat. Kantontól a város nincs nagyobb távolságra, mint 75 mérföldnyire. A távolkeleti angol kereskedelem 95 százalékban Hongkongon keresztül bonyolódik le. Angliának felbecsülhetetlen értékű üzletei fűződnek Hongkonghoz, ahonnan a kínai tengereket ellenőrizhetik. Érthető tehát, hogy az egész szigetbirodalom la kossága a legnagyobb figyelemmel kísérelt az újabb hongkongi események iránt.

Ruháit ne féltse,

MERT
megbízható

CZINK-GYAR

TELEFON • VEGYTISZTÍTÁSA
30-35. • ÉS RUHAFESTÉSE